ԻԲ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 5902 17/30 ՅՈՒՆԻՍ 1905 ՈՒՐԲԱԹ 26 ՌԷՊԻՒԼ ԱԽԸՐ 1323 ԻԲ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 5902

[illegible]

Նամակ կամ որ եւ է գրութիւն պէտք է ուղղել
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԹԵՐԹԻ
ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ
ՊՈԼԻՍ, Ղալաթիա, Զամանեօ փողոց թիւ 8

Les Annonces sont reçues
à la Direction du Journal "ARÉVELK,,
Galata, Constantinople

20 ՓԱՐԱ 20

ԱՐԵՒԵԼՔ

ՕՐԱԹԵՐԹ

ԱԶԳԱՅԻՆ. ԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Պոլսոյ եւ գաւառներու համար	տարեկան	140 ղր.
» » » »	վեցամսեայ	70 »
» » » »	եռամսեայ	40 »
Օտար երկիրներու համար	տարեկան	40 Ֆր.
» » »	վեցամսեայ	20 »

Դրամի փոխարէն փոքրիկ փոստային փուլ կ'ընդունուի, 115 ղրուշի փուլը 100 ղրուշի հաշուով։
[illegible]

Ծանուցումներու համար պէտք է դիմել ուղղակի խմբագրութեան։

20 ՓԱՐԱ 20

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ՆԻՒԹԵՐ

Առեւտուրը մարդոց գլխաւոր զբաղումը եղած է հինէն ի վեր։ Անիկա ընկերական կեանքին գլխաւոր օղակն է։ Այսօր լուսաւորուած աշխարհներու մէջ ուժը կը չափուի առեւտրական գործունէութիւնը։ Անգլիա ամենէն հարուստն է երկիրն եւ իր այս հարստութիւնը առեւտուրի մէջ ունեցած իր յառաջդիմութեան կը պարտի։

Այսչափ կարեւոր ճիւղի մը վրայ բնական է որ ուշադրութիւններ լարուին ու անոր զարգացումին համար ամէն կարեւոր միջոցներ գործածուին։

Մամուլը մեծ ազդեցութիւն կը գործէ մտքերու վրայ. իր դերը ճարտարարուեստի յառաջդիմութեան մէջ անուրանալի է եւ անհրաժեշտ։ Երբ չկան բաւեր դպրոցները, բանախօսութիւնները, մամուլին կը դիմեն՝ անոր կէթին ու օգտակար ծառայութիւններէն նպաստաւորուելու համար։ Այսպէս առեւտրական դպրոցները, հաստատութիւնները չեն կրցած յառաջդիմութեան լիակատար ազդակներ հանդիսանալ ու ծաւալել ժողովուրդին խաւերուն մէջ առեւտրական գիտելիքներ ու այդ ասպարէզին մէջ յաջողելու համար անհրաժեշտ եղած ծանօթութիւններ։ Ու փոխան են մամուլին, որուն գործակցութեան շնորհիւ միայն այդ անուս ու անգրագէտ խաւերուն մէջ ծաւալած են առեւտրական անհրաժեշտ ծանօթութիւններ։

Առեւտուրը իր բազմազան ճիւղերը ունի, որ չեն կայանար միայն մանիֆաթուրաճիութեան մէջ։ Զարգացած ազգերու մէջ հազարներով կը համրուին առեւտրական նպատակներով եղած հրատարակութիւնները. ամէն թերթ՝ որ եւ է մասնագիտութեան մը ընդգրկած՝ կը ձգտի լիակատար ծանօթութիւններ տալ, ֆրանսերէն չոր թերթ մը ամէն շաբաթ քառասուն մեծադիր էջեր կը նուիրէ միմիայն մորթի վաճառականութեան, ուրիշ մը երեք օրը անգամ մը ունի քառասունեակ էջերու մէջ կ'ամփոփէ աշխարհի ամէն կողմերը տեղի ունեցած շարժումը թուղթ պատուղներու վրայ։ Անգամ մը եթէ աչքէ անցուին այսպիսի թերթերը, բացայայտ պիտի տեսնուի թէ որչափ դիւրութիւններ կան հոն թերթի մը մէջ առեւտրական բաժին մը բանալու ու կարելի եղածին չափ բազմակողմանի ծանօթութիւններ տալու եւ թէ մեր մէջ որչափ առեւտրական անտեսուած ճիւղեր կան, որոնք կրնան շահագրգռել ժողովուրդը եւ շահաբեր զբաղումներու նոր հորիզոններ բանալ։

Նշանակելի, մտահոգիչ յատուկ պարագայ մըն է մեր նոր սերունդին առեւտրական ասպարէզին նկատմամբ ունեցած ցուրտ վերաբերումը։ Նոյն անտարբերութիւնը ունին նաեւ արհեստներու նկատմամբ. այսօր որ եւ է դպրոցէ շրջանաւարտ կամ կիսաւարտ տղայ, աբնականութիւն ցոյց չտար արհեստ սորվելու, ու մեր մէջ այդ դասակարգը կազմուած է անոնցմէ, որոնք պզտիկ հասակէն արհեստանոց մը ունեցած են դպրոցէն հեռացած ու իրենց հայրը մ'ալ ձանձրացած, աշկերտ բռնած, խանութ մը մտած է՝ գոնէ արհեստ մը սորվելու համար։ Առանց այդ տարրերին աւելի դիւրաւ կ'ըլլան քան անոնք, որոնք դպրոցական հովեր առած՝ գացած նետուած են ինքզինքնին գրագրութեան կամ ուսուցչութեան մէջ։ Ահա թէ ինչու՛ չեն յառաջդիմեր մեր արհեստաւորները։ Արհեստը գիտութեան հետ պէտք է ընթանայ։

Ուրեմն՝ որչափ պէտք ունինք առեւտրական հրատարակութիւններու։ Ուրախալի է որ առեւտրական ասպարէզին պէտքը եւ կարեւորութիւնը զգացողներու թիւը հետզհետէ կը շատնայ մեր մէջ եւ ունինք Բագրատունի ու Իրազեկեան վարժարանները, ինչպէս նաեւ մամուլին մէջ այդ ճիւղը մշակողները։

⁂

Մանզումէ տարի մը առաջ առեւտրական բաժին մը բացաւ, որուն կը նուիրէ ամէն շաբաթ իր չորրորդ էջին սիւնակները։

Այդ բաժնին խմբագիրը Սիման էֆ. Չէօմլէքճեան, որ ծանօթ է իբր հեղինակ «Հանրագիտակ»ի «Առեւտրական դասընթացք»ին։ Մենք աչքէ անցունելով իր նախորդ հրատարակութիւնները եւ «առեւտրական գրականութիւն»ը մշակելու փորձառութիւնը, կը յուսայինք որ այդ առեւտրական սիւնակներէն բաց Մանզումէ պիտի կրնար եթէ ոչ ամբողջովին գոնէ մասամբ անգուլ ըլլալ առեւտրական թերթի մը պակասը։

Հիմա, գրախօսներ վրայ աչքէ անցունելով մէկ տարուան Մանզումէի հաւաքածոն, ուշադրութեամբ աչքէ կ'անցընենք «Առեւտրական կեանքը»։

Չեմ գիտեր ինչ նկատումով այնչափ լայն բաժին մը տրուած է մանիֆաթուրային ճիւղին եւ անտեսուած կամ շատ քիչ անգամ խօսուած է ուրիշ կարեւոր ճիւղերու վրայ։ Բերքերու եւ առեւտրական ճիւղերու այլազան պէսպիսութիւն մը ունի Թուրքիա, որոնց վրայ անհրաժեշտ ծանօթութիւններ ի զուր փնտռեցի այդ բաժնին մէջ։

Ամէն բանէ առաջ պէտք է նաեւ նոր աղբիւրներ ցուցնել ժողովուրդին, ճանչցնել նոր եղանակներ, որ անծանօթ ըլլան մեզի։ Պէտք է այլերն բերքին կամ վաճառքին սպառող եւ արտադրող հրապարակները, համար ծախքերը, փոխադրութեան միջոցները ծանօթացնել, բան մը ուր յաջողելու համար կարեւոր կեդրոններու մէջ թղթակիցներ ունենալու է, որոնք իրենց նահանգին առեւտրական գործերուն վրայ ճիշդ տեղեկութիւններ հաղորդելու են։ Ամէն շաբթու 1ուկէս սիւնակ նուիրելու է «Առեւտրական Բրանիկ»ի մը, ուր մէկ շաբթուան առեւտրական շարժումին վրայ տեսութիւն մը ընելու է։ Մասնագէտ այլատակէն մը երկրին առեւտրական օրէնքները ժողովրդականացնելու է։ Տնտեսական գիտելիքներու պէտքը չկշռելու եւ առեւտուրի մէջ յաջողելու համար կարեւոր եղած յատկութիւններու վրայ ծանրանալու է։ Դպրոցը աւարտող տղայ առեւտուրի մէջ մտնելու համար անհրաժեշտ եղող ծանօթութիւնները ուսուցնելու են։ Ընթերցողները իրենց պէտք ունեցած տեղեկութիւնները հարցնելու եւ հրապարակաւ պատասխան առնելու են, դուռ մը՝ թղթակիցներէ քաղուած տեղեկութեանց համար։ Ընկերագործական ծանօթութիւններ ալ տրուելու են, Կողինի, մորթի, լաւերու, ծխախոտի, մետաքսի վրայ — որոնք միլիոններ կը քաշեն ամէն տարի — մասնագիտական ծանօթութիւններ յաւելուելու են։ Թուական մասանց ալ երկար պիտի ըլլայ։ Այսու հանդերձ Մանզումէի առեւտրական բաժինը կարեւոր պակաս մը լրացնել կը ձգտի ու ամէն գործի մարդ կ'ուզէ որ օգտուի անոր պարունակութենէն։

Անկեղծ ըլլալու համար ըսենք թէ Սիման էֆ. Չէօմլէքճեան ճիգով կը կատարելագործէ այդ բաժինը, եւ ամէն առեւտրականի համակրանքին արժանի կ'ըլլայ ապա։ Արդէն գործի մը նախաքայլերուն մէջ թերութիւններ կրնան սպրդիլ, որոնք հետզհետէ ջնջուելով, կը կատարելագործուի գործը։

ԵՐՈՒԱՆԴ Մ. ՃԻՒՀԵՐԵԱՆ

ՀԱՆԴԻՊՈՒՄՆԵՐ

ԽՈՐՍԱՆԱՅ

(Շար. երէկի թիւէն եւ վերջ)

Բակը Թոփալեանց. Կիրք բարձր լեռներ են բաւական գամռըն։ Ծերունեայի ծառերը նշմարուիլ սկսան։ Սա գեղջուկ կինը, համբուն մէջէ կը հանդիպի, կանգ կ'առնէ ու կը սպասէ որ հոս մենք անցնինք, յոգնաճկէ գլխուն արտայայտութեամբ։ Ո՞ւր են կենաճանութիւն կամ Ֆէմինիզմ։

Նախապէս լուրը դրկուած էր գեղ, ու հրաւիրուած ալ կը դիմաւորուինք։ Ձիերուն փոխերը կը թուլցնենք ու կառանք որ պառկին։ Լաթերնուս գօտիներուն սեղմումը կը թուլցնենք։ Տանուտէրը, Պոլիս շատ կեցած տանուտէր մը, Նշան աղա, փոխոքը փակը էր դրանը առջեւ ու Ջէյլընի՛ր ալ։ Մորիկէ՛ մրայ աւելը ձեռքը՝ մի՛շտ կ'ուլէ։ Աւելը, իրա՛ւ խուզեր է մեզ ու ծանրութիւն մը ելեր է երկուքիս ալ վրան, Ջուրով արբուած մածունի ափերը շրթներնուս կը մօտեցնենք։ Մեր երկու ձեռքերով բաժած գլխնուս կը կարծենք։ Սրտերս այդ ճերմակութեան մէջ ինալով՝ աչքերնիս կը խաղցնէ. կը գտնենք ու կ'աչ կը անենք, տանց յատակը նշմարելու, փարերնիս ուռեցնելու չափ։ Մածունը քնքոյշ է. ու խանձողքին, ապշէն թթուած, խելքած մրափելու արժանի։ Սենքուկէս ժամուան ճամբան՝ հինգ ժամէն կուրեր ենք։ Ո՞րչափ արդէ ենք եղեր, ու մեր ձիերը ո՛րչափ քալող են եղեր։

Խորսանայ հայ գեղ մըն է բաւական մեծ։ Գեղին հարաւակողմը, բլրակի մը կողքին կրթած, անոր վրայ կառուցած վանքի մը ընկերները կան Ս. Թորոս անուն։

Սեբաստիա քաղաքին նախնական անունը, շատ հնութեան նշաններով այս գեղին տեղը, կամ աւելի՝ Ղըզըլ-Ղշլաղ ըլլալու է, հաւանօրէն աւելի։

Խորսանայ հայ գեղերուն մեջինները պէտք կրնանք դասաւորել։ Իր մարդիկը Պոլիս չո՛ւս գացեր եկեր են թէեւ, ու կնիկներն դրանը առին թողեր տարիներով. տակայն, տանը անյողդողդ կեցեր են հի՛ն՝ բարոյականի հիման վրայ։ Տաղը, առաջնոր տարի երկան եկեղ չահանոց, հազիւ անոր բարեմասնքին յիշողութիւնը թողած կ'ըլլայ երկու։

Խորսանայ ունի զոյգ մը եկեղեցի, մէկը՝ քարուկէն, տօ՛ն օրերու առնման ուած, միւսը փայտաշէն ու կոկիկ, ամէն օրուանը։

Ունի քահանայ մը, Տ. Մարտիրոս Կէօրիկեան, 9-10 տարուան ձեռնադրուած. անպատ քահանայ մը, որ, կրցած է պահել իր ազդեցութիւնը։ Զեղչէ՛ գեղացի մը որ դժգոհէր իր ընթացքէն, խօսէր իր որ եւ է մէկ արարքը. ինչ ինք, ամենուն հաճոյ, խոհեմ, ներհատանելի քահանայ մըն է։

Բաւական աղէկ վարժարան մը, ուր դասատու մը կը պաշտօնավարէ 18 աշկերտներով, բաւական ալ գիտակից գործերն։ Բայց, գրաբար քերականութիւն են ասոնք 8-10 տարեկան տղոց ձեռքը. ինչո՞ւ։ Գրաբարէն առաջ աշխարհաբարը անհրաժեշտ է։ Գեղի դպրոցին ծրագիրը, ըստ իս, ըլլալու է. Թուաբանութիւն, Աշխարհագրութիւն, Հայերէն։ Ասի՛ պէտք է գործնականօրէն աւանդել, ո՛չ ևս անճա՛հ ու անճաշակ Մայրենի Լեզու՝ պիտակուած ալիրնչութիւններով, ալլ այս կամ այն լռագրին, հանդէսին մէջ ծեքուած բըրգոններու ընթերցում։ Թուաբանութեան գործնականը, ո՛չ առեղծուածային խճողումներու լուծումը, ձեռագրերը արտագրելով մեծ հրամցուած, չլսցումի, խաբէականի համար, գրեթէ մաթեմաթիքի հեղինակ մէկ երկու անձերէ։ Իսկ եթէ ժամանակ մնայ՝ թող սորվին կենդանաբանութիւն, երկրագործութեան նախնական գիտելիքներ։

Խորսանայի կինը ազատ կը հագնի, կոկիկ, ոչ թօթբօթուկ ու աղտոտ. մինչեւ կոնքերին երկու դիրէն ճեղքուած անթարիներու մէջ ուղղանկիւն առտակերեւոյթ մը ունին, որուն երկու դիրի բացուածքէն չոլերէն մանած քառակուսիներուն կարմրուկ ներքնոցը դուրս կը պոռթկան՝ Թիթեռնիկի Թեւերու հանդիսութեամբ։ Անդրավարտիքնին կը ապրիկնոյ՝ նանկապարեու միջոցով։ Առջեւնին կլապտաներով դրասանգուած գոգնոց, մէջքերնին կարմիր գօտի կամ գոգնոց։ Բոհաւանդներ, թեւնոցներ ու զանգակներ շարքով եղած լաչակներ։ Աղջիկները մազերնին անհամար մանր հիւսակներու վերածած, լաչոնով մը երեսնուն շղթայած, մազի ծայրերը ոսկի եւ արծաթ զարդամանիքներ անցուցած, թիկունքնուն վրայ տարածուած լիւսան կը պատեն, ուլունք, քաղաք կ'ըլլան։ Ոչխարը կը կթեն, կովը, հարթը կը կթեն, կը չրեն, եղները կը նսլեն, խնոցին կը հարեն, թոնը, մածունը. կարագը կը շինեն ու ճոշ եւ աւելի քաղ կ'ընեն, մանգաղ կը զարնեն կամ կը քշեն՝ կէզարշ քովերնին եղունը աղելու եւ անհ ներքնը բանելու համար։

Բարեկեցիկ աղջիկներ կարմիր անթարիին մէջ, զպունեն թողած առանցքին ասափ կը քանդակուած հմայեկէն ճերմակ, փրփուր ատոնի մաքրութիւնը կը փայթուրէ։ Դէմքերնուն չիմասաւամբ չըրջանակուած մեկան վարսերու փայլուածով, որուն վրայ զանգակներու կրկնաշարքով, զարդարուն գլխանոց մը, քիչ մը ընգուրին վրայ ծռած, գեղեցիկ հմայքով մը կը հանդիսանէ դէմքի անշպար գեղեցկութեան մրմնութիւններ, որ վայել բարոյականութեան վարդի մը պատուականութիւնը կ'ընեն վրայ։

Հանա, ազատ մանչուկը ծիծեն կախուած, նորեկ հարս մը աւելներու կ'երթայ. քովի գեղը, Կովսանն, ծաղի՛կ կայ եղեր, իր աչքին լոյսն ալ չափ չէ՛ անկէ ու առնելու՛։ Սիրտս չի դիմանար. բիւպին երկու ծայրերը ճմլելով կը բանամ ու փլելով աղատող հեցուկը կը ներարկեմ. գոհունակութեան ժպիտ մը կը փթթեցնէ խեղճ մօրը շրթները։ Գեղացին ամէն երկու հաւկիթներ կը դնէ առջեւնիս, որուն արժեք խնդուքը զոյգ մը ոսկիներ չպիտի կրնային պատճառել։

Առաջին գիշերնիս հիւանդներ անցուցինք. տան-տէրերնի կոթով եղող պահեց մեզ։ Առաւօտուն՝ գալպանիս չկայ։ Տանտէրերնիս մեր աննախն է պտտած, մեզ պատուելու համար անշուշտ։ Լաթերնիս կը հագնինք ու գալպանիս չկա՛ն։ Շա՛տ ծիծաղելի երեւոյթ մըն ենք առած, հագուած մինչեւ փողկապներս հանգոյցը ու առա՛նց գալպայի։ Տանտէրը կ'արթընայ, առ աղջիկը գալպանիս կը բերէ. թոնի՛րն են ածեր, լմցոնը, շօթին դնելու, քորեցնելու համար։ Աղուո՛ր ասվերջ, որ աչքերնիս տաքցնեց գեթ։

Նոյն գիշերը, երկրորդ օրն ալ մեզ մնացին չին Թողար Տէրհայրը ու աղաները։

Ժամը 9ին ձիերնիս թամբել ենք սառած եւ տաք-տերով թոխմածքին վրայ՝ չեզոքավ դուրս, աղջիկը, մածունը ճաշակելէ յետոյ, կը նետուինք վրան։ Օրը ամպամած է. եւ բաղդաւորութենէ խանձի՛ մ'ըլլալ պատրաստ վրայ թեւը ունկնդ գայ ու մենք ալ թըրջի՛նք, հոգ չէ՛։ Սառամանիքներով կը քերենք ձիաննոս կուշտը ու իրիկնամուտի՝ նմայքին տաւոծ ճակատին կը մտնենք Սըվազ։

Կ. Ա. ՊԱՐՍԱՄԵԱՆ

ԴՊՐՈՑԱԿԱՆ ՀԱՆԴԷՍ ՌՈՏՈՍԹՈՅԻ ՄԷՋ

Ամսոյ 13ին առաւօտ անցած էր որ Ռոտոսթոյին ականաւոր կ'ըլլար Ս. Յովհաննէս վարժարանի մանկապարտէզի տարեկան հանդէսին, որ փայլուն կերպով կատարուեցաւ։

Հանդէսին կը նախագահէր Տ. Վահրիճ վարդապետ. կային նաեւ քահանաներ ու քաղաքիս ամբողջ երեւելիները։ Ներկայ էին Մէարիֆի պաշտօնէութենէն Համդի էֆ. եւ ուրիշ պաշտօնատարներ։

Ժամը 4ին հանդէսը բացուեցաւ Համիտիյէ քայլերգով, զոր նուագեց հայ եւ յոյն երիտասարդներէ բաղկացած նուագախումբ մը, ընկերակցութեամբ դաշնակի։ Խուռն բազմութիւն մը, որոնք եկած էին 3էն 5 ղրշ. մուտք վճարելով, յարմնկայս ունկնդիրց խանդավառ ծափերու տարափ մը տալ։

Ապա սկսաւ բուն հանդէսը «բարի եկայք» անուն երգով մը, ուրկէ ետքը յաջորդաբար երգուեցան լիասնէ աւելի երգեր, արտասանութիւններ եւ արամախօսութիւններ։ Նուագախումբը երգերու դաշնակն անմիջապէս յետոյ անոնց նոյն գեղեցիկ կտորներ. ներկաները հրճուելով կը դիտէին պզտիկներուն այս արտօրուն հանդէսը, ու կը ծափահարէին մանկապարտէզի վարիչ Օր. Մաննիկ Ոսկերչեանը։ Մտնաւորներուն մեծագոյն մասը, ի տես պզտիկներու այս հանդէսին, կու լային իրենց չափազանց ուրախութենէն ու անխնայ կը ծափահարէին։

Անոնց երգերուն ու նուագախումբի գեղեցիկ կտորներուն մէջ թուի նկատուեցաւ Օր. Նուարդ Ապողատեան եւ իր ձեռքով գեղեցիկ ծաղկեփունջ մը նուիրեց Օր. Մաննիկ Ոսկերչեանի, որուն նկատմամբ համակրական ցոյցեր եղան բոլոր ծնողքներու կողմէ։ Տիգրան Արծրունի էֆ. կարդաց տարուան մը պաշտօնավարութեան տեղեկագիրը ուր «յառաջ մէ՛ ըլլանք» բնաբանով մը կրթութեան համար արդարացի դիտողութիւններ կ'ընէր։

Ժամը 8ին վերջացաւ հանդէսը Տ. Վահրիճ վարդապետի օրհնութիւններով, ու բազմութիւնը քաղցր տպաւորութեան մը տակ սկսաւ մեկնիլ։

Հանդէսին համառօտակի նկարագրութենէ յետոյ կը փափաքիմ ըսել թէ ընդհանրապէս մեր պզտիկները կրթելու պաշտօնը ունեցողներէն մեծագոյն մասը երբեք իրենց կոչումին համապատասխան գործունէութիւն ցոյց չեն տար։ Բան մը՝ որուն մենք, դժբախտաբար, շատ աւելի անգամներ հանդիպած ենք։ Մեր ուսուցիչներէն կը պահանջուի ո՛չ այնքան հմտութիւն, այլ պարզապէս կը փնտռուի խղճմտութիւն ու անձնուիրութիւն իրենց յանձնառու եղած պաշտօնին մէջ։

Մեր դաստիարակները, տակաւին, չունին իրենց պաշտօնին գիտակցութիւնը, չունին նաեւ զօրաւոր նկարագիր, եւ եթէ ունին գոյն, չունին խղճմտութիւն։ Յաճախ տեսած ենք ծայրեր են անոնք որ չեն ուզեր իրենց անձէն շեղիլ, ու մեր պզտիկներուն գործնականապէս օգտակար ըլլալու փոխա՛նակ ինքնին անգամ չկայ անոնց արժանին մէջ։ Եթէ անոնցմէ շատերը դպրոցական հանդէսներ կը սարքեն երբեմն, ան ալ չէ թէ մեր տղոց բան մը սորվեցուցած ըլլալնուն [illegible] երեւցնելու համար միայն, [illegible] ըլլալու համար միայն, թէեւ մեզ չի կրնար մնալ անտարբեր [illegible]։

Մ. ՅՈՎՀԱՆՆԻՍԵԱՆ

Ռոտոսթօ

[illegible]

[illegible]

Գիւղացի [illegible] մէջ կայ հատ մը, որ [illegible]։ Մեր [illegible] կը [illegible] վրայ, [illegible] թէ [illegible] կեանքին [illegible] վրայ, [illegible] մէջ [illegible] վրայ։ [illegible]

Երբ [illegible] մէջ [illegible] անոնց [illegible] վրայ, [illegible] համար [illegible] մը [illegible]։ [illegible]

Օր մըն ալ [illegible] ներկայ [illegible] մը [illegible]։ Այսպէս, [illegible]։ Այդ ծայ-

մարդոց նկատմամբ փորձառութիւն վառ [illegible] ըլլալով։

Այսպէս [illegible] պաշտօնէութեան [illegible]։ Տեղական [illegible] վրայ [illegible] Ճոլֆէ [illegible]։

(Շարունակելի)

ԱՐՏԱՍՈՎՈՐ ՈՒՂԵՒՈՐՈՒԹԻՒՆ 106

ԺԻՒԼ ՎԵՐՆ

ԴԷՊԻ ՄՈՒՇՏԱԿՆԵՐՈՒ ԵՐԿԻՐԸ

ԵՐԿՐՈՐԴ ՄԱՍ

ԳԼՈՒԽ Դ.

ԲԱՑՕԹԵԱՅ ԱՆՑՈՒԱԾ ԳԻՇԵՐ ՄԸ

Տեղական հովը կը փոփոխէր այդ իրիկուան ետք, Ֆոր-Լարբերտոն հասնելու կողմէ, որկեն Բօլինա Պերնէթ ալ կ'առաջարկէր ժամ առաջ ապահովել իր ընկերները ու բարեկամները։ Այդ պարագաներուն մէջ՝ պէտք չէր երկարել ամբողջին պետին բացակայութիւնը։

Ուստի պէտք արագօրէն յառաջանալ, շեղ քծով մը կարելով ճամբան. կէս օրէն կը դառնային այն սարուանդէն, որ առանոք Պերնէթ նաւահանգիստը կը պաշտպանէր արեւելեան հովերուն դէմ։

Այդ կէտէն մինչեւ Ֆոր-Լարբերտոն հարկ էր ուրեք մղոն չափ ճամբայ կտրել։ Իրիկուան ժամը չորսէն առաջ, տարբեր հասած էին, առանց Ճոլֆի կայքերուն պատահելու։

ԳԼՈՒԽ Ե.

ՅՈՒԼԻՍ 25ԷՆ ՕԳՈՍՏՈՍ 20

Ճէսբըր Հապսընի առաջին գործն եղաւ, ամրոց դարձին, Թոմաս Պլէքը հոլցածքնելու փոքր գաղութին վիճակին վրայ։ Ո եւ է փոփոխութիւն առաջ եկած չէր քանի մը ժամէ ի վեր։ Բայց քիչ մը յետոյ կատարուած զննութեամբ մը երեւան ելաւ թէ կղզին մէկ աստիճան իջած էր լայնութեան կողմէ, այսինքն դէպ ի հարաւ շեղած էր, արեւմուտքէն յառաջանալով հանդերձ։ Սառոյցի հրուանդանին բարձրութեան հաւասար կը դրուէր, որ փոքր գլուխ մըն էր արեւմտեան Վիքտորիա ծովը, երկու հարիւր մղոն հեռու ամերիկեան ծովեզերքէն։ Հասանքին արագութիւնը, այդ կողմերը, հաւասար բաւական կը թուէր ուրկէ Արէլին ծովուն արեւելեան մասին մէջ, բայց կղզին միշտ կը տեղափոխուէր, եւ ի մեծ դժբախտութիւն Ճէսբըր Հապսընի, Պեհրինկի նեղուցին կողմը կ'ուղղուէր։ Յուլիս 24 էր. արդէն թոյլ հոսանք մը, պէտք կրնար մէկ ամիսէ պակաս ժամանակամիջոցի մէջ, Պեհրինկի նեղուցին մէջ յառաջանալ, մինչեւ Խաղաղականի տաքուկ ջուրերը, ուր կղզին պիտի հալէր այնպէս ինչպէս շաքար կտոր մը՝ ջուրի գաւաթին մէջ։

Տիկին Բօլինա Պերնէթ կղզիին շուրջը կատարած իր հետազօտութեան արդիւնքը իմացուց Մէճի. ի վեր հանեց կղզւոյն պարունակին անընդհատ մասին վրայ առաջ եկած հատատեան խաւերուն, ինչպէս նաեւ ստորնկայթեան մանձուածութիւնը՝ հինգ ոտք աւելի բարձր ծովուն մակերեւոյթին վեր, լիճակին միջոցը եւ իր ակամայ լեռնքը, վերջապէս այն ամէն պատճառները որոնք կրնային ամէն վայրկեան կղզին ու կղզին պատառ պատառ ընել։

Սակայն, կատարեալ ապահովութեան մը գաղափարը կը տիրէր այնչափ մէջ, Արքայամանի մարդոց մեծ մասին մէջ, քէն չէր անգիտեր թէ Ֆոր-Լարբերտը կը ծփար անդունդի մը վրայ, եւ թէ ամէն վայրկեան վտանգի մէջ էին։ Ամէնքն ալ քաջառողջ էին։ Օդը գեղեցիկ էր, կլիման առողջարար եւ կենդանացուցիչ։ Երէկ մարդիկ կիներու հետ կը մրցէին զուարթութեան եւ քաջառողջութեան կողմէ։ Մանաւանդ Միշէլ շատ լաւ կը մեծնար. կը սկսէր տաքիկ տաքիկ քալել ամրոցին բակին մէջ. ու առանց Ճոլֆէ, որ կը խանդոտէր անոր վրայ, կ'ուզէր սորվեցնել կործանիչ հրացանի գործածութիւնը եւ զինուորական արհեստին առաջին սկզբունքները։ Ա՛հ, եթէ երբեք տղէկին Ճոլֆէ տառնի զաւակ մը պարգեւէր իրեն, քաջ պահակ բաղմէկ մը պիտի դարձնէր զայն։ Բայց հասաքլըլեալ Ճոլֆէ ընտանիքը չէր բազմանար, եւ գէթ մինչեւ այն ատեն, այդպիսի օրհնութեան մը չէին արժանացած, ի զուր գացած ըլլալով իրենց բոլոր խնդրուածքները։

Գալով արշաւախումբի զինուորներուն, մինչ գործ ունէին զբաղելու։ Առաջնորդ գործադիր Մաք Նոբ եւ իր գործաւորները՝ Բէթխերի, Պէլլէր, Կէտրի, Բաթ, Հոբ, ետքը ֆոկերտունին նաւակին շինութեան, երկար ու դժուար գործ մը, մէկ քանի ամսուան կարօտ։ Եւ արդէն յառաջիկայ ամառ միայն կրնար գործածուիլ այդ նաւակը, ատենուս քայքայուելէն յետոյ, առանց ամրոցին վերաբերեալ աշխատութիւններով պարապելու։ Ճէսբըր Հապսըն ձգեց որ ամրոցին վրայ աշխատին, իբր թէ ապահովուած ըլլար անոր գոյութիւնը՝ անսահման ժամանակի համար։ Միշտ կը ջանար անոնցմէ գաղտնի պահել կացութիւնը։ Բանիցս այդ խնդրին վրայ վիճաբանած էր Ֆոր-Լարբերտոնի պաշտօնեայ. Տիկին Բօլինա Պերնէթ ու Մէճ բոլորովին համակարծիք չէին տեղակալ Հապսընի գաղափարներուն։ Երկու կիներուն այնպէս կը թուէր որ իրենց ընկերները, կորովի եւ հաստատակամ, բնաւ վհատող մարդիկ չէին։ Ամէն պարագայի մէջ՝ հոգաւոր աւելի դժնդակ պիտի ըլլայ, երբ կացութեան վտանգները այնքան ծանրակշիռ ըլլային որ ալ եւս անկարելի դառնար ծածկելը։ Բայց հակառակ այդ դիտողութեան իրաւացի ըլլալուն, Ճէսբըր Հապսըն անդրդուելի մնաց, եւ պէտք է ըսել որ լիովին Լաւ ալ համակերպէր իր պետին Թէրպա կանոնին ալ իրաւունք ունէին, երկրէն դէ ւերը մակոյկներուն ալիքներու ամէնէն կատարեալ ու խըլշնիկ էակները կը նկատեն ինքզինքնին, երբ հովկասեալ մը պէտ փքացած՝ իրենց առնելու հեղինակութեանց ու խռովութիւններուն շուրջին կը օձըւին։ Ո՛վ պիտի զգացնէ թէ օգտակար աշխատութեան անձնուրացութեան մէջ կը կայանայ բուն ու ճշմարիտ կեանքը եւ ոչ թէ անձնասիրութիւններու շնորհուած վաղանցիկ վայելքներուն մէջ։ Վերջապէս ի՞նչ միջոցներ գործածելու է, կարողանալու համար հասկցնել այդ ծոյլերուն թէ սխալ շաւիղ մը կ'ընթանան, թէ տարիքն անդառնալի վայրէնք մըն է դէպի թշուառութիւն։ Ասոր համար է որ կը շուարիմ բառ մը իսկ արտասանելու։ Շատեր թերեւս ըսեն թէ շուարումի հարկ չկայ, արհեստաւորներու դաս ու պարզուկ կեանքին ցուցադրումը բաւական է զանոնք խորշեցնելու իրենց համբաւաւոր ծուլութենէն։ Բայց ճիշդ այդ գիտակից արհեստաւորները չե՞ն որ այդ կամակորներու արտորաններուն ծովը ու ծանակին նշաւակ կ'ըլլան յաճախ։ Թէպէտեւ անոնց լեռ ծեծողները նման են ճիշդ փողոցի մը անկիւնը ցեխին կամ փոշիին վրայ կծկտող մուրացիկ մը այն տպաւոր հեգնանքներուն՝ որոնց վրայ անցորդը կարեկցական նայուածք մը նետելով կ'անցնի։

Մ. ՔԷՉԷՃԵԱՆ

Արտաքին Լուրեր

ՊԱՏԵՐԱԶՄ

ՌՈՒՍԻՈՅ ԵՒ ՃԱՊՈՆԻ ՄԻՋԵՒ

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԿԱՑՈՒԹԻՒՆԸ

Ցուշիմայի ծովային ճակատամարտը.— Ռուսական բանակը.— Լինիեվիչ զօրավարին հրամանագիրները.— Ռոճեստվենսքիի հեռագիրը։

Լոնտոն, 26 յունիս.— Տէյլի Թելեկրաֆ հետեւեալ հեռագիրը առած է Թոքիոյի իր թղթակիցէն.— «Մոճիի ձեր թղթակցէն աս հեռագիրը առայ.— Տեսնուեցայ ռուսական այն հօթը սպաներուն հետ որոնք վիրաւոր գերի ինկած, Թոքիոյի ճաբոնական բանտերը ժամանեցին։ Անոնց սպաներէն մէկը պատմեց թէ ճաբոնական յառաջապահներուն կողմէ գերի բռնուած էին, երբ Շէ-Մէն-Ջէնկի մօտերը ռուսական բանակին պաշտպանութեանը վրայ կը հսկէին։ Այդ ռուս սպաները շատ հետաքրքիր տեղեկութիւններ կը հաղորդեն Լինիեվիչի ըրած ջանքերուն նկատմամբ՝ իր զինուորներուն սիրտ տալու համար։ Զօրավարը միշտ ձիու վրայ է Չանկ-Չաւնի եւ Քիրինի մէջտեղը։ Անցեալ ամսուան վերջերը բանախօսութիւն մը արտասանեց, ըսելով.— «Եթէ Պալթիկի նաւատորմը իր նպատակին հասնի, ճաբոնի թէ՛ նաւային եւ թէ զինուորական ուժերը միանգամայն պիտի ջախջախենք։» Յունիս 4ին աս հրամանագիրը հաղորդուեր է զինուորներուն.— «Պալթիկի նաւատորմը դժբաղդ վախճան մը ունեցաւ ճաբոնի ծովուն մէջ։ Սպաներուն եւ նաւազներուն մեծ մասը սպաննուեցան կամ խեղդուեցան, մնացածն ալ գերի ինկան։» Այս յայտարարութիւնը անհուն տխրութեամբ մը պատեց զինուորները, ամէնքն ալ, առանց բացառութեան, իրենց վստահութեան տկարանալը զգացին եւ Ռուսիոյ դժբաղդութիւնները ողբացին։ Այնպէս կ'երեւայ թէ քանի մը ժամուան մէջ իրենց ամբողջ կորովը կորսնցուցած էին, տրտմութիւնը այն աստիճան էր որ զինուորներուն մէկ մասը քունն ու ախորժակը կորսնցուցած էր։ Երկու քահանաներ հոգեհանգիստ կատարեցին մեռելներուն համար եւ երկար ատեն ջերմեռանդութեամբ աղօթեցին Աստուծոյ։ Բանակէն վիշտի ու աղբի մեծ ձայն մը կը բարձրանար, վասն զի սպաներէն եւ զինուորներէն շատերը ազգականներ ու բարեկամներ ունէին մեռնողներուն մէջ։ Յունիս 6ին Լինիեվիչ զօրավարը աս հրամանագիրը ուղղեց.— «Անորակելի աղէտ մըն է Պալթիկի նաւատորմին խորտակումը ճաբոնի ծովուն մէջ, սակայն սպաները ու զինուորները պէտք չէ որ յուսահատին։ Հիմա մեծ ճակատամարտ մը ունինք շահելիք. պէտք է ամէնքս ալ համակերպինք մեռնելու եւ հետեւինք անձնազոհութեան օրինակին։ Մեր նպատակը պէտք է ըլլայ յաղթել եւ այդ կերպով է որ պիտի մխիթարենք մեր մեռնող սպաներուն ու նաւազներուն հոգիները։» Հակառակ Լինիեվիչ զօրավարին այդ քաջալերիչ խօսքերուն, բանակը կորսնցուցած էր ինքնավստահութիւնը եւ այն տպաւորութեան տակ էր թէ անհուն անապատի մը մէջ ցցուած գերաններ են՝ բազմաթիւ թշնամիներէ շրջապատուած։ Լինիեվիչ զօրավարը հրամայեց որ սպաները ու զինուորները ոգելից ըմպելի չգործածեն եւ թէ անառակները խստիւ պիտի պատժուին։

Շանկայ.— Ռոճեստվենսքի ծովակալը Ռուսիոյ կայսեր ուղղած իր մէկ հեռագրին մէջ կ'ըսէ.— «Քնեազ-Սուվարով մայիս 27ին ժամ 2 1/2ին էր որ պատերազմելու անկարող վիճակի ենթարկուեցաւ։ Ժամ 3 1/2ին ծովակալը որ գլխաւոր վիրաւոր էր, իր սպայակոյտին մէկ մասին հետ, Պույնի Թորփիլլահալածը փոխադրուեցաւ։ Մայիս 28ին ամէնքն ալ Պիետվի Թորփիլլահալածը անցան։ Մայիս 31ին իմացանք թէ Նէպոկաթով ծովակալը Սասէպօ կը գտնուի։ Ռոճեստվենսքի ծովակալը յունիս 12ին ալ աս հեռագիրը ուղղեց.— «Իմ անձով Օրէլ, Նիքոլայ Ա.ի, Ամիրալ-Սենիավինի եւ Ամիրալ-Աբրաքսինի անձնատուութիւնը, պատերազմութեան կորսնցուցի. ինքզինքս միակ պատասխանատու կը նկատեմ։ Անձնատուր եղած չորս մարտանաւերուն սպաները նախամեծար կը համարին ճաբոն մնալ։ Հիմա Ցարին հրամաններուն կը սպասեմ։»

ՄԱՆՉՈՒՐԻՈՅ ՄԷՋ

Ճաբոններուն գործունէութիւնը.— Նան-Սան-Չէնկ-Սուի ճակատամարտ ու գրաւումը.— Յունիս 21ի ընդհարումը.— «Թռչնիկ»ի պատուանշան.— Զինուորական կացութիւնը։

Թոքիօ, 25 յունիս.— Մանչուրիոյ մէջ ճաբոնական բանակին գործունէութիւնը կը շարունակէ։ Լինիեվիչ զօրավարը հարկադրուեցաւ թողուլ իր յառաջացեալ դիրքերը, վասն զի պարտաւոր է իր զինուորները աւելի ետ ղրկել։

—Յունիս 22ի գիշերը ճաբոնական զօրախումբ մը հոն մղեց Ռուսները, երեք հազար հետեւակներէ եւ հեծեալներէ բաղկացած, եւ գրաւեց Նան-Սան-Չէնկ-Սուին։ Ճաբոնները ունեցան երկու մեռեալ եւ 17 վիրաւոր։ Ռուսները 40 մեռեալ թողուցին պատերազմի դաշտին վրայ եւ նահանջելու պահուն աւելի դիակներ եւ վիրաւորներ տարին իրենց հետ։ Ռուսներուն ամբողջ կորուստը երեք հարիւր կը հաշուուի։

Շանկայ.— Նան-Սան-Չէնկ-Սուի մէջ Ռուսներուն պարտութիւնը հաստատուեցաւ։ Անոնց մէկ մասը հոն քաշուեցաւ, բայց ճաբոնները կատաղի ընդդիմադրութիւն մը ըրին։ Վերջապէս, անդիմադրելի յարձակումի մը շնորհիւ, ճաբոնները յաղթեցին։ Ճաբոնական զօրախումբ մը երեք քիլոմեթր շրջան մը կատարելով, կտրեց Ռուսներուն ճամբան։ Այս վերջինները Կարմիր Խաչի դրօշը պարզեցին, բայց բուռն կրակի մը ենթարկուելով խառնիխուռն փախան։ Ռուսները լքեցին մեռեալ թողուցին պատերազմի դաշտին վրայ։ Ճաբոններէն աւելի հազիւ մեռան եւ աւելի հազիւ վիրաւորուեցան։ Քորէայի հիւսիսային արեւելեան կողմը ճաբոնական յառաջապահները, հիմա, քառասուն քիլոմեթր չափ հեռու են Քիանկ-Սիւնկէն։

Թոքիօ.— Յունիս 21ին Հանկ-Եան-Ջէնի ճակատամարտին մասնակցող Ռուսներուն թիւը երկու հազար էր՝ երեք թնդանօթով։ Սուրհանդակի ճաբոնական զօրախումբը, որ Ռուսներուն հանդիպեցաւ, շարունակեց յառաջանալ։ Այդ ճակատամարտին մէջ ճաբոններուն կորուստը եղաւ մէկ մեռեալ եւ 35 վիրաւոր։ Ռուսները չհեռացած կառքերով տարին իրենց մեռեալները ու վիրաւորները։

—Հինգ հազար ճաբոններ, սպայ եւ զինուոր, ստացան «Ոսկեզօծ Թռչնիկ» պատուանշանը Լիաօ-Եանի ճակատամարտէն ի վեր։

—Քոքումին, Նիչի-Նիչի-Շինպուն եւ ուրիշ լրագիրներ, Մանչուրիոյ կացութեան վերաբերեալ տեղեկութեանց վրայ խօսելով, կ'ըսեն թէ ներկայ կացութիւնը նպաստաւոր է ճաբոններուն համար, ինչպէս կը ծանուցանեն զանազան հեռագիրներ։ Լինիեվիչ զօրավարը մեծ պարտութեան մը վտանգին տակ կը գտնուի։

ՊԱՏԵՐԱԶՄԻ ԴԱՇՏԷՆ

Ճաբոնական նոր զինուորներ.— Խարպինի մէջ.— Ռուս բանակը.— Ռուս գերիները։

Թոքիօ, 26 յունիս.— Ճաբոնի բոլոր մեծ կղզիները լեցուած են զինուորներով, որոնք վերջերս զէնքի տակ կոչուած են։ Օեամա մարքիզը ամէն օր նոր զինուորներ կը ստանայ։ Թէեւ օդերուն վիճակը աննպաստ է եւ Մանչուրիոյ մէջ զինուորական գործողութեանց յապաղելուն պատճառ կ'ըլլայ, ամերիկեան լրագրական հեռագիրներ կ'ըսեն թէ ճաբոնական բանակները կը շարունակեն յառաջանալ դէպ ի Քիրին եւ Չանկ-Չաւ-Լինի ճամբան։ Ճաբոններու մերձեցման լուրը խուճապ առաջ բերաւ Խարպինի մէջ եւ հակառակ զինուորական իշխանութեանց ճիգերուն, որոնք կը ջանան արգիլել լուրին տարածումը, վաճառականները կը դիմեն իրենց վաճառատուները ու քաղաքէն կը փախչին։ Երբ Լինիեվիչ զօրավարը ռուսական բանակին հրամանատարութիւնը ստանձնեց, 171,000 հոգիէ կը բաղկանար։ Անկէ ի վեր 135,000 զինուոր առած է։ Այդ թիւին վրայ պէտք է աւելցնել նաեւ Մուքտէնի ճակատամարտէն ի վեր բժշկուած վիրաւորները՝ այնինքն 50,000 հոգի, ամբողջ բանակին թիւը կը հասնի 356,000ի։ Լինիեվիչ զօրավարը նաեւ Ռուսիայէն 70 թնդանօթ առաւ, որով իր բոլոր թնդանօթներուն թիւը հասաւ ինը հարիւրի։ Չանկ-Չաւի շրջակայքը գտնուող ռուսական զինուորներուն թիւը 43,000էն պակաս է։ Հիմա ճաբոնի մէջ եօթանասուն հազարի չափ ռուս գերիներ կան։ Անոնց մէջ կան երեք երկրորդ կարգի զօրավար եւ ծովակալ եւ հօթը երրորդ կարգի զօրավար ու ծովակալ։

ՔՈՐԷԱՅԻ ՄԷՋ

Հիւսիսային կողմը.— Քոնկ-Սիոնկի ճակատամարտ.— Վլատիվոսթոքի մէջ։

Թոքիօ, 26 յունիս.— Տէյլի Թելեկրաֆի թղթակիցը հետեւեալ հեռագիրը ղրկած է Մոճիէն.— «Երբ ճաբոնները գրաւեցին Քիանկ-Սիոնկը, Ռուսները դէպ ի Սունսանկ նահանջեցին։ Երկու բանակներուն յառաջապահները միշտ հպման մէջ էին։ Ռուսները հիմա Քէնկվեի մէջ կը համախմբուին։ Այդ տեղը կը գտնուի Թումէն գետին ձախ եզերքին վրայ։ Ռուսները 15,000 հոգիէ աւելի են՝ հետեւակ, [illegible] թնդանօթաձիգ [illegible] կը [illegible] Ցալոնի կ'երեւայ անոնց մտադրութիւնը՝ իրենց դիմադրութեան առաջին գիծը հաստատելու Վլատիվոսթոքի ճամբուն վրայ։ Այդ տեղը մեծ ռազմագիտութիւն մը ունի։ Ռազմամթերքներով ու պաշարներով լեցուն կառախումբեր կը ժամանեն ամէն օր։ Ամուր գետն ալ կը գործածուի պարէնաւորման փոխադրութիւններուն համար։ Ռուսիոյ մէջ ամէն տեսակ ձեռնարկներ Վլատիվոսթոք ղրկուեցան, այնքան որ սով տառապ եղած է տեղւոյն բնակիչներուն համար։ Միանգամայն արջառներ, խոզեր եւ ցորեն ու գարի Քորէայի հիւսիսային ծովէն դէպ ի Վլատիվոսթոք կը ղրկուին, ուր ամէն կարելի միջոց կը գործածուի տեղւոյն պաշտպանութեան միջոցները զօրացնելու համար։

—Նոկոտաքիէն հետեւեալը կը հեռագրեն.— Վլատիվոսթոքէն վերջին անգամ գերի ինկած Ռուսները կ'ըսեն թէ Վլատիվոսթոքի պաշտպանողները երեք զօրաբաժինէ կը բաղկանան։ Ամէն օր Ռուսիայէն հազարի չափ զինուորներ կը ժամանեն եւ նոր շինուող ամրութիւնները կը ղրկուին աշխատելու համար, Վլատիվոսթոքի նաւահանգիստին ներքին մասը կը գտնուին Պոկաթիր, Ռոսիա եւ Կրոմպոյ յածանաւերը։ Կան նաեւ երկու ընդծովեայ-տորփիլլահալած եւ հինգ թորփիլլահալած։ Այս վերջինները ու ընդծովեայ երկու սուզանաւեր երբեմն նաւահանգիստին մուտքը կը տեսնուին։

ՊԱՏԵՐԱԶՄԻՆ ՇՈՒՐՋԸ

Հաշտութեան լուրեր.— Պատերազմին տեղեկութիւնները.— «Օրէլ» հիւանդանաւը.— Անգլիական տօրպեանաւ մը ընկղմիլը.— Պատերազմին ետեւանքները։

Ուաշինկթըն, 26 յունիս.— Մ. Նահանգաց արտաքին գործոց պաշտօնատան մէջ կը կարծուի թէ ո՛չ ճաբոն եւ ո՛չ ալ Ռուսիա առանց վերապահման ընդունած են զինադադարի մը գաղափարը, որով շատ հաւանական է որ զինադադար տեղի չունենայ հաշտութեան պատուիրակները չգումարուած, այսինքն օգոստոսի կէսերէն առաջ։

Թոքիօ.— Ճաբոնի քաղաքական երկու մեծ կուսակցութեանց պատուիրակները շաբաթ մը պիտի գումարուին՝ հաշտութեան վրայ խորհրդակցելու համար։ Յետոյ տեղեկագիր մը պիտի մատուցանեն կառավարութեան, այդ մասին իրենց կարծիքը պարզելով։

Բեդերսպուրկ.— Պ. Սուվորին Նովոյէ Վրեմիայի մէջ կը շարունակէ մաքառիլ հաշտութեան գաղափարին դէմ զոր բոլորովին աննպաստ կը գտնէ Ռուսիոյ համար եւ որ վրէժխնդրութեան պատերազմի մը պատճառ պիտի ըլլայ։

Թոքիօ.— Կէնդրոնէն կը հեռագրեն թէ լրագրական թղթակիցները չեն արտօնուիր պատերազմի նկատմամբ լուրեր ղրկելու իրենց լրագիրներուն։

—Հաշտութեան նախնական բանակցութիւնները կը յառաջդիմեն եւ մօտերս կարելի է վերջնական լուր մը առնել մէկ կամ միւս կողմէն։

Բեդերսպուրկ.— Ռուս կառավարութիւնը իմանալով թէ ճաբոնները գրաւած են Օրէլ հիւանդանաւը, իսկոյն բողոք մը ուղղեց ճաբոնի, Թոքիոյի ֆրանսական դեսպանին միջոցաւ։

Սինկափուր.— Ռուսական Թէրէք յածանաւը յունիս 5ին Հոնկ-Քոնկի հիւսիսային կողմէն 150 մղոն հեռուն ընկղմեց չէզոքական անգլիական [illegible] Իխոնա շոգենաւը, որ բրինձ բեռցած էր եւ թղթատարական պայուսակները կը տանէր Ռանկունէն Եօքօհամա։ Ռուս յածանաւը վեց ժամ աշխատեցաւ Իխոնան ընկղմելու համար։ Այդ շոգենաւին նաւաստիները կ'ըսեն թէ Թէրէքին սպաները շատ լաւ վարուեր են իրենց հետ։ Յունիս 19ին Թէրէք հոլանտական Պէրլաք շոգենաւը փոխադրեց Իխոնայի նաւաստիները, որոնք առջի գիշերը Սինկափուր ցամաք ելան, ընդամէնը հարիւր քառասունըչորս հոգի։

Լոնտոն.— Բեդերսպուրկէն ուղղուած հեռագիր մը նոյնիսկ, Ալէքսիէֆ ծովակալը տեղակալութեան մը պաշտօնին յայտարարեր է թէ ռուս կառավարութիւնը տրամադիր չէ ո՛չ մէկ չափ հող տալու, ո՛չ պատերազմի տուգանք հատուցանելու եւ ո՛չ ալ Սախալին կղզին թողելու։

—Էքոնոմիսթ կ'ըսէ թէ Անգլիացիները եթէ մտածեն, պատճառ մը պիտի գտնեն չփափաքելու իրենց ծովային ուժեղութեան։ Թէեւ նոյն թերթը կը յայտնէ.— «Թող գիտնան թէ Եւրոպայի խաղաղութիւնը տարի մը առաջուան պէս ապահովուած չէ. աւելի լաւ պիտի ըլլայ որ Անգլիոյ կառավարութիւնը եւ ժողովուրդը չփափաքին իրենց ըմբռնման։ Ամէնքս ալ համամիտ ենք վերահաստատելու ճաբոնի հետ դաշնակցութիւնը, բայց վերանորոգութիւն մը ընդլայնուած չէ՛ նշանակեր։»

ՃԱՊՈՆԻ ՄԷՋ

Պ. Պուկուէնի խնդիրը.— Ամբաստանութեան հիմք.— [illegible] մուրիւն։

Բարիզ, 26 յունիս.— Լը Ժուռնալ հետեւեալ հեռագիրը կը հրատարակէ Թոքիոյի իր թղթակիցէն.— «Այսօր ալ եւս կրնանք հաստատել թէ Ֆրանսայի նաւային նախարար Պ. Պուկուէն լրտեսութեան համար չէ որ կ'ամբաստանուի ճաբոնի դատական իշխանութեանց կողմէ, զինուորական տեղեկութիւններ [illegible] ըլլալուն համար։ Ամբաստանութեան այս երկու տեսակներ [illegible] ծանուցանեմ այս լուրը որ շատ բարեբաղդ է Պուկուէնի համար։ Լրտեսութեան այդ ամբաստանութիւնը ծանր կուգայ ամէնուս։ Առաջին օրերուն չերբեկելուս պատճառն այն է թէ, հակառակ անձնական համոզումներուս, չէի կրնար այդ տեսակ բան մը ըսել, վասն զի չէի գիտեր թէ ճաբոնական քննութիւնը ի՛նչպէս պիտի կատարուի։ Նաեւ թէ եղբայրակցութիւնները մեզի պիտի հաղորդուին։ Այսօր իրբեւ պաշտօնական նկատեցէք Պուկուէնի դէմ եղած ամբաստանութեանց մեծապէս մեղմանալը։»

ԳԻՇԵՐՈՒԱՆ ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

ԹՈՔԻՕ, 29 յունիս.— Լինիեվիչ զօրավարը եւ Օեամա մարքիզը Քիրինի մէջ ճակատամարտի մը կը պատրաստուին։ Կ'ենթադրուի թէ Մուքտէնի ճակատամարտէն աւելի բուռն պիտի ըլլայ։

—Մանչուրիոյ մէջ անձրեւներու եղանակը դադրեր է եւ ճամբաները չորցեր են։ Օեամա մարքիզին բանակը զինուորական մեծ գործողութեան մը ձեռնարկելու է։

ԼՈՆՏՈՆ.— Ճաբոնները մեծ զօրութեամբ մը մօտեցած են Վլատիվոսթոքի, որով նոյն կողմերը մեծ ճակատամարտ մը մօտալուտ կը նկատուի։ Ցամաքային ճակատամարտը սկսելուն պէս ճաբոնները ծովուն կողմէն ալ ուժգնօրէն պիտի ռմբակոծեն քաղաքը։

—Վլատիվոսթոքը պաշարելիք ճաբոնական բանակին յառաջապահները 45 քիլոմեթրի չափ մօտեցած են Թումէն գետին։ Զանազան պարագաներէ կը մակաբերուի թէ Ռուսները այդ գետին հարաւային կողմը ընդդիմութիւն պիտի չընեն։

ՈՒԱՇԻՆԿԹԸՆ.— Այս տեղի ճաբոնական դեսպան Պ. Թագահիրա, Պ. Ռուզվելթի հետ տեսակցած պահուն, յայտարարեց թէ Ռուսիա մինչեւ որ չընդունի ճաբոնի հաշտութեան պայմանները, թշնամութիւնները պիտի չդադրին եւ թէ ճաբոնի այս որոշումը բացարձակ է։

ՕԹԱՎԱ.— Քանատայի կառավարութիւնը նկատելով որ Անգլիոյ եւ ճաբոնի միջեւ եղած դաշնակցութիւնը պիտի նորոգուի, պաշտօնապէս ծանոյց թէ կը փափաքի մասնակցիլ այդ դաշնակցութեան։

ԼՈՆՏՈՆ.— Այս տեղի քաղաքական շրջաններուն մէջ վստահօրէն կը յայտարարուի թէ Անգլիոյ եւ ճաբոնի միջեւ եղած դաշնակցութիւնը մօտերս պիտի նորոգուի կարգ մը յաւելուածական պայմաններով։

—Թոքիոյէն կը հեռագրեն թէ վերջին ճակատամարտներուն մէջ գերի ինկած ռուսական սպաները եւ զինուորները Թոքիօ փոխադրուեր են։

ՎԻԷՆՆԱ.— Ռոյթէր կը ծանուցանէ թէ ճաբոնի կառավարութիւնը, ճաբոնի շահերը պաշտպանելու եւ հաշտութիւնը հաստատ հիմերով կնքելու համար, կը պահանջէ որ կարգ մը տեղեր իրեն թողուին, յորմէ քանակութեամբ պատերազմական տուգանք մը առնել եւ Մանչուրիոյ եւ Քորէայի խնդիրը՝ այդ երկրին անհամաձայնութեանց պատճառ չըլլալու եղանակով վերջնական կերպով կարգադրուի։

ԼՈՆՏՈՆ.— Ռուսական Թէրէք յածանաւը Վլատիվոսթոքի առջեւ ընկղմեց Տանըմարքայի դրօշ կրող Բրէնսէս Մարի անուն շոգենաւը։

ԲԵՏԵՐՍՊՈՒՐԿ.— Մանչուրիոյ ռուսական Ա. զօրաբանակին նախկին հրամանատար Կրիբենպերկ զօրավարը հետեւակ զինուորներու ընդհանուր քննիչ կարգուեցաւ։

ԹՈՔԻՕ.— Լուր կը տրուի թէ ճաբոնական մէկ քանի մարտանաւեր Վլատիվոսթոքի առջեւ տեսնուեր են։ Կը կարծուի թէ անոնք թորփիլլահալածներ են։

ԲԵՏԵՐՍՊՈՒՐԿ.— Պաշտօնապէս հաստատուեցաւ թէ հաշտութեան բանակցութեանց համար Ռուսիոյ կողմէ պատուիրակ կարգուած են Բարիզի ռուսական դեսպան Պ. Նէլիտով եւ Թոքիոյի ռուսական նախկին դեսպան Պարոն Ռոզէն։

ՖՐԱՆՍԱ ԵՒ ԳԵՐՄԱՆԻԱ

Հանրային կարծիքը Բերլինի մէջ.— Գերման մամուլը.— «Ֆրանսա պատանդ»։

Բերլին 26 յունիս.— Գերման հանրային կարծիքը շատ խաղաղասիրական է։ Հոս վստահ են թէ Ֆրանսացիները կ'ուզեն խաղաղութիւնը պահպանել։ Այսուհանդերձ միշտ կը կասկածին Անգլիոյ վրայ, անոր նպատակներէն վախնալով։ Այսպէս Վոսիշէ Ցայթունկ կ'ըսէ թէ վտանգը կը կայանայ բանակցութեանց յապաղման մէջ, որմէ օգուտ կը քաղեն ֆրանքօ-գերման անհամաձայնութիւն մը առաջ գալուն փափաքողները։ Բերլինի մէջ շատ կը զարմանան որ անցեալ շաբաթ երկու անգամ իրար անցան Բարիզի մամուլը ու խորհրդարանական շրջանակները։ Գերման մամուլը կը հետեւցնէ թէ այդ իրարանցումը ի վեր կը հանէ Ֆրանսայի հանրային կարծիքը։ Թան կ'ըսէ թէ այդ սխալ դիտողութիւն մը կը յայտնեն բոլոր լրագիրները գրեթէ, մանաւանդ Նոյէ Ֆրայէ Բրէսէ եւ Ֆրանքֆուրթեր Ցայթունկ։ Բերլիներ Թակպլաթ բարիզեան թղթակից, որ տեսակցութիւն մը ունեցած է ֆրանսացի բարձր անձնաւորութեան մը հետ, շահեկան յօդուած մը հրատարակած է։ Աւասիկ անոր եզրակացութիւնը. «Անհնարին բան է որ Գերմանիոյ մէջ խաղաղական մարդ մը կարենայ [illegible] Ֆրանսա [illegible] Անգլիոյ, երբ [illegible] ծագի Անգլիոյ եւ Գերմանիոյ միջեւ։ Որովհետեւ Ֆրանսացիները շատ լաւ գիտեն թէ այդ պատերազմը իրենց հողին վրայ տեղի պիտի ունենայ եւ իրենք պիտի վճարեն կռուոյ ծախքերը... Նաեւ ընդունելի է աս կէտը թէ կ'ուզեն Ֆրանսան բռնադատել՝ ընտրութիւն մը կատարելու Գերմանիոյ եւ Անգլիոյ միջեւ։ Ու ի՛նչ որ բոլորովին անընդունելի է՝ գերման հրապարակագիրներուն «ա» եւ «է» տալն է, որոնք ողորմելի տեսութեան մը հետ կը թողուն։ Սա է այդ տեսութիւնը. երբ անգլօ-գերման պատերազմ մը ծագի, Ֆրանսա պէտք է իբր պատանդ ծառայէ։» Ակնարկ մըն է գերման կարեւոր օրաթերթի մը, որ «Ֆրանսա պատանդ» խօսքը մէջտեղ նետած էր քանի մը օր առաջ։

ՄԱՐՈՔԻ ԳՈՐԾԸ

Մենաշնորհի մը շուրջը.— Գերման պատուիրակութեան մեկնումը.— Ֆրանսական դեսպանին տեսակցութիւնը.— Գերման թերթի մը յօդուածը։

Թանժեր (Թանճի թղթակիցէն) — Մարոքի վեհապետը սուլթանական հրամանագրով մը [illegible] եւ անոր հանածոյ [illegible] Սաֆիի մէջ նաւահանգիստ մը հաստատելու մենաշնորհը, ալճերիական սահմանագլխին վրայ։ Այդ նաւահանգստին աշխատութիւնները պիտի յանձնուին գերման ձեռնարկութեան։ Այս որոշումը տրուած է այն վերջին լուրերուն հետեւանք, որով ֆրանսական իշխանութեանց կողմէ փոխադրական միջոցներ ձեռք առնուեցան ալճերիական սահմանագլխին վրայ՝ ի պաշտպանութիւն Մարոքի կառավարութեան ոչ-բարեկամական ընթացքին։ Ցեղակործանօրէն այս որոշումը զարմանք պատճառեր է Մարոքի կառավարութեան, որ մաս չունէր կատարուած բանակցութեանց մէջ։ Նոյն իսկ պաշտօնատարներէն ոմանք դիտել տուեր են թէ 1845ի դաշնագիրը, 1901ի եւ 1902ի պայմանագրութիւնները չեն համաձայնիր այդ մենաշնորհին, քանի որ Ֆրանսա մասնաւոր ու բացարձակ իրաւունքներ ունի այդ կողմերը։

—Ֆէզէն կը հեռագրեն թէ գերման պատուիրակութիւնը յունիս 20ին մեկներ է Ֆէզէն։ Մարոքի վեհապետը, պատուիրակութեան մեկնումէն առաջ, ձիեր ու զէնքեր նուիրեր է գերման սպաներուն։ Աաջի [illegible] սեղան մը տուեր է Մարոքի արտաքին գործոց նախարարին կողմէ ի պատիւ պատուիրակութեան։ Ներկայ էին նաեւ Մարոքի երեւելիները։ Զրոյց կը շրջի թէ Ո [illegible] գրաւուեր է, բայց միւս կողմէ ալ կը հերքուի։

—Թանճէրէն Սթանտարտի ղրկուած հեռագիր մը կ'ըսէ թէ ֆրանսական դեսպանին եւ Մարոքի վեհապետին միջեւ կատարուած վերջին տեսակցութիւնը հետաքրքրական է այն ձեւով մը որ կը տրէր եր՝ եւ երկիրներու յարաբերութեանց մէջ՝ ի մասին սահմանագլխի խնդրին։

—Ֆրանքֆուրթեր Ցայթունկ կը գրէ. «Գերման դիւանագիտութիւնը այսօր աղէկ դիրք մը ունենալ կը թուի Մարոքի մէջ տարած յաղթանակին պատճառաւ։ Բայց պէտք չէ մեծ վստահութիւն ունենալ Մարոքի կառավարական շրջանակներուն եւ իրենց վճռակի վրայ։ Միջազգային վէճը, որուն պատճառ եղած է Մարոքի խնդիրը, անտարակոյս իր անդրադարձումը պիտի ունենայ Մարոքի ներքին գործերուն վրայ։ Արդէն իսկ նշաններ ցոյց կուտան թէ ներքին վիճակը գոհացուցիչ չէ։ Ա՛լ վայրկեան կրնան պատահիլ անանկ միջադէպեր, որոնք իրենց ունեցած հետեւանքներով կրնան անդրադարձում ունենալ եւրոպական մեծ տէրութեանց միջեւ գոյութիւն ունեցող վէճին վրայ։ Արդ, եթէ չուզուիր որ Մարոքի խնդիրը միջազգային ընդհանուր մտահոգութեան պատճառ դառնայ, պէտք է վերջացնել նախնական վէճերը ու նեղութիւնները։»

ԳԵՐՄԱՆԻԱ

Երկու նոր նաւաբաժիններ.— Վիլհելմ կայսեր նամակագրութիւնը.— Հաց կերոյթ մը։

Բերլին, 26 յունիս.— Բիլէն հասած լուրեր կը ծանուցանեն թէ Վիլհելմ կայսրը հրամայած է աւելցնել անոնց ուրիշ նաւերով երկու նաւաբաժին։

—Զրոյց կը շրջի թէ ամառը Պալթիկի մէջ կատարուելիք զօրաշարժերու առթիւ Վիլհելմ կայսրը պիտի այցելէ Տանըմարքա։ Քօփէնհակի գերման դեսպան Պ. Շէօնի ներկայութիւնը Բէօլնի մէջ՝ կը թուի հաստատել այդ զրոյցը։

—Հոհէնլինտէն զօրանոցին մէջ տեղի ունեցած հաց կերոյթին հրաւիրուած էին նաեւ երկու ֆրանսացիներ։

ՕՍՄ. ՀԱՆՐ. ՊԱՐՏՔԻ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

Ազդ.— Իբր հետեւանք 1904 ապրիլ 26 թուակիր ծանուցման, Օսմ. Հանր. Պարտքի Վարչութեան Վարչական Խորհուրդը պատիւ ունի ծանուցանելու Բուլղարիոյ երկաթուղիի պարտաթուղթ ունեցողներուն թէ յառաջիկայ յուլիս 1էն սկսեալ, նոյն պարտաթուղթերու կտրօններուն ամփոփման գործողութիւնը, փոխարէն տրուելով 2 ֆրանք, Օսմ. Կայս. Պանքային կէշէներուն մէջ չպիտի կատարուի, այլ Հանր. Պարտքի Վարչութեան պաշտօնատան Մուր-Սամուր բաժնին մէջ, պարտաթուղթի ներկայացման ժամանակ։

Կ. Պոլիս 19 յունիս 1905 4—6

Ներքին Լուրեր

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ.— Իւլտըզի երկրորդ աստիճան տրուեցաւ Պետական Խորհուրդին նիւթական ճիւղին առաջին կարգի օգնականներէն Նաֆըզ պէյի եւ Միւթեմայիզի ատենապետ՝ Նիհատ պէյի։

—Հոտէյտայի կառավարիչ անուանուեցաւ Սերէզի նախկին կառավարիչ Հէֆզի փաշա։ Թօգաթի կառավարիչ անուանուեցաւ Հոտէյտայի կառավարիչի փոխանորդ Րաճիպ էֆ.։

—Վանայ նահանգին Ճուլամէրկ գաւառակին գայմագամ անուանուեցաւ Աքիւլճավազի գայմագամ Հասան Թահսին էֆ. որուն յաջորդեց Ճուլամէրկի գայմագամ Ալի Րիզա էֆ.։ Գասավայի նահանգին Բաւլիթէ գաւառակին գայմագամ անուանուեցաւ Մոզկերոյի նախկին գայմագամ Մուհայիմ էֆ.։

—Առաջին կարգի Մէճիտիէ պատուանշան տրուեցաւ Պետական Խորհուրդին անդամ Նուրէթ պէյի։ Երկրորդ կարգի Մէճիտիէ՝ կայս. Թանգարանին հսկող Րէճէպ էֆ.ի։ Երկրորդ կարգի Օսմանիէ՝ Գերմանիոյ արտաքին գործոց նախարարին առընթեր նոյն նախարարութեան պաշտօնեաներէն Պառոն ֆոն Րիխթհոֆէնի։

—Երրորդ կարգի Օսմանիէ՝ Բէրոյթի հեռագրատան տեսուչ Բագրատ էֆ.ի (Մկրտիչ էֆ. Գալֆայեան)։ Երրորդ կարգի Մէճիտիէ՝ Պոլէն-Պոլէնի գերման բժիշկներէն Տոքթ. Հէնրի Միլլերի։

—Առաջին կարգի Շէֆաքաթ՝ Պետական Խորհուրդին օրէնսդիր ճիւղին փոխ նախագահ եւ կայս. կանոնագիր ծանօթներու վերատեսուչ Հաճի Աքիֆ փաշայի հարսին։ Առաջին կարգի Շէֆաքաթ՝ Գերմանիոյ արտաքին գործոց նախարար Պառոն ֆոն Րիխթհոֆէնի քրոջ՝ Տիկին Ան ֆոն Էլպէի եւ երկրորդ կարգի՝ քրոջ աղջկան՝ Վիլլի ֆոն Րիխթհոֆէն Պառոնուհիին։

—Իմթիազի արծաթ չքանշան՝ Գասավայի նահանգին կուսակալի օգնական Տահիր պէյի։

ՓՈԹՈՐԻԿԸ.— Ալպանացիներու մասին քննութիւն կատարելու պաշտօն ունեցող յանձնաժողովը երէկ ալ գումարուեցաւ ներքին գործոց նախարարին նախագահութեամբ եւ Ալպանացի սպաներու եւ զինուորներու մասին ղրկուած ցանկերը քննելով, անոնց դրամական պահանջները [illegible] եւ մասնաւոր պաշտօնեաներու միջոցաւ ղրկեց։ Տրուած որոշումները կայս. Պալատ ներկայացուեցան։

ՌՈՒՄԷԼԻԻ ՆԱՀԱՆԳՆԵՐԸ.— Նոյէ Ֆրայէ Բրէսէ իր ծանուցանէ թէ, կ'ըսէ Իգտամ, օսմ. պաշտօնատարներու եւ զինուորական հրամանատարներու կողմէ ցոյց տրուած գործունէութեամբ Ռումէլիի նահանգաց ամէն կողմերը կատարեալ անդորրութիւն կը տիրէ եւ թէ երբեմն երեւան ելած աւազակներու խումբերն ալ իսկոյն կը նուաճուին։

ՏԵՍԱԿՑՈՒԹԻՒՆ.— Գերմանիոյ դեսպանատան գործակատարը եւ Հոլանտայի ու Տանիմարքայի դեսպանները, երէկ, Բ. Դուռը երթալով տեսակցեցան Մեծ-Եպարքոսին եւ արտաքին գործոց նախարարին հետ։

—Հաակի օսմ. դեսպան Րէշիտ պէյ, որ արձակուրդով Կ. Պոլիս կը գտնուի, երէկ, Բ. Դուռը գնաց եւ տեսակցեցաւ Մեծ-Եպարքոսին ու արտաքին գործոց նախարարին հետ։

—Հանրային Պարտքի վարչական Խորհուրդին նախագահ Պ. Պլօք եւ Ռէժիի ընդհանուր Տնօրէն Պ. Ռամպէր, երէկ, Բ. Դուռը երթալով տեսակցեցան Մեծ-Եպարքոսին հետ։

ՍԿԻՒՏԱՐ-ԳԱՏԸՔԻՒՂԻ կազի ընկերութիւնը խնդրեց որ իր մենաշնորհին պայմանաժամը երկարի։

ՀԱՅՏԱՐ ՓԱՇԱՅԻ ՆԱՒԱՀԱՆԳԻՍՏԸ.— Գերման լրագիրները կ'ըսեն թէ Հայտար Փաշայի նաւահանգիստին Ընկերութեան անցեալ տարուան շահագործումին մէջ հասոյթները 752,545 ֆ. աւելի եղած են։ Պարտաթուղթերու տոկոսին համար հարկ եղած գումարն է 259,378։ Զուտ շահէն՝ 552,013 ֆ.էն 200,000ը պիտի յատկացուի մասնաւոր պահեստի մը։ Իսկ մնացեալը հարիւրին վեց շահաբաժին մը հատուցման։

ՊՈՒԼԿԱՐԱԿԱՆ գործակատար Պ. Նաչէվիչ, երէկ, Բ. Դուռը երթալով տեսակցեցաւ Պետական Խորհուրդին նախագահ Սայիտ փաշայի հետ։

ԱՆԱՏՈԼՈՒԻ երկաթուղիին Ընկերութեան 24րդ շաբթուան հասոյթը իւրաքանչիւր քիլոմեթրի համար այսպէս եղաւ.— Հայտար Փաշա-Էսքիշէհիր գիծ (578 քիլոմեթր) 12,565 ֆր. անցեալ տարիէն 33 պակաս եւ միւս շաբթերէն 1,553 աւելի։ Էսքիշէհիր-Գոնիայի գիծ (445 քիլոմեթր) 7,716, անցեալ տարիէն 2,865 աւելի եւ միւս շաբթերէն ալ 3,662։

ՀԱՄՏԻ ՓԱՇԱ.— Օսմ. առեւտրական գործակալ Համտի փաշա Սոֆիա ժամանելով, կայարանին մէջ ընդունուեր է Անթոնիէֆ զօրավարին եւ քաղաքին ու զինուորական ուրիշ պաշտօնեաներու կողմէ։

ՎՈՍՓՈՐԻ ՄԷՋ ՕԴԱՅԻՆ ԿԱԶ.— Հաղորդակցութեան վարչութիւնը որ որոշած էր Վերին Վոսփորի եւրոպական եզերքը օդային կազ հաստատել, նախ Օրթագիւղէն մինչեւ Պէյլէրպէյի պահակատեղը պիտի գործադրէ այդ ծրագիրը։ Լապտերները պատրաստ են եւ խողովակներուն զետեղումը մէկ քանի օրէն պիտի սկսի։ Առայժմ գլխաւոր փողոցներու մէջ պիտի հաստատուին։

ԹՂԹԱՏԱՐԱԿԱՆ վերատեսչութիւնը նկատելով որ Սըվազի նահանգին մէջ Համիտիէի ու Գավիլեօտերի նամակատանց միջեւ երթեւեկող Թղթատար պաշտօնեան կարգ մը քննութեանց համար պաշտօնէ դադրեցուցած է եւ Գավիլեօտ ղրկուելիք քալի-բօսթաները տանելու համար առ այժմ ուրիշ միջոց չկայ, ուստի կը ծանուցանէ թէ քալի-բօսթալի գործառնութիւնը ժամանակաւոր դադրած է եւ մինչեւ որ վերջնական միայն պարզ նամակներ պիտի ընդունուին. Նաեւ նոյն տեղէն պատկանող քալի-բօսթաները առ մէնէն մօտ նամակատանց մէջ վար դրելով, ուրիշ միջոցաւ մը պիտի յանձնուին տէրերուն։

ԱՐԵՒՏՐԱԿԱՆ ՊԱՅՄԱՆԱԳՐՈՒԹԻՒՆ. — Օսմ. կառավարութեան եւ Պուլկարիոյ իշխանապետութեան միջեւ կնքուելիք առեւտրական պայմանագրութեան համար կազմուած յանձնաժողովը իր խորհրդակցութիւնները աւարտեց. պատրաստուած տեղեկագիրը մօտերս պիտի մատուցուի ձեռնհաս պաշտօնէութեան։

ՍԷՆԹ-ԱՆԹՈՒԱՆ ԵԿԵՂԵՑԻՆ. — Բեօյուք Մեծ Փողոցը լայնցուելուն առթիւ Սէնթ-Անթուան եկեղեցին Բերայի մէկ ուրիշ կողմը պիտի փոխադրուի։ Կ. Պոլսոյ իտալական գաղթականութեան երեւելիները այդ մասին գումարում մը ունեցան դեսպանատան մէջ՝ գործակատար Պ. տէ Մարթինոյի նախագահութեամբ։ Կ՚ըսուի թէ Սեպք տ՚Օրլէանի հոյն Տըփօ փողոցին մէջ 4000 կանգուն գետին մը պիտի գնուի նոյն նպատակով եւ թէ բանակցութիւնները գրեթէ աւարտած են։

ՆՈՐ ԾՐԱԳԻՐ. — Պ. Լուի Ֆրանքօ արտօնութիւն խնդրեց քարիւղի Թիթեղեայ տուփերու գործարան մը հաստատել Զալաքլէի քարիւղի մթերանոցներու մօտ։ Աղերսագիրը յանձնուեցաւ հանրօգուտ շինութեանց նախարարութեան։

ՀԱՒՔԱՅԵՆ (Սըվազ) կը գրեն թէ մարտ 20էն ի վեր տեղացող անձրեւները մեծ ծաւալ առած են գաւառիս մէջ։ Անձրեւները եթէ շուտով չը դադրին, հունձքերը բոլորովին պիտի փճանան։ Վերջերս եւրոպացիները քանի կամ ծառ քարուկով տեղացեր է. յետոյ յորդառատ անձրեւ ալ տեղալով Լաօրիկ գետակը յորդեր է եւ քանի մը շէնքեր ողողեր են։

ԳԱՄԹԼՄՈՒՆԻՒ նահանգին մէջ տեղացած կարկուտներէն ու անձրեւներէն ցանքերը ու գետակները յորդեր ու մէկ քանի գիւղերու ալ վնասեր են։

ՆԱԽԱՆՁ ՈՒ ԴԱՇՈՅՆ. — Գաւառացուոյ մէջ Կօշկակար Համբարձումի կինը՝ Սարգիս շափաղանց սերտ յարաբերութիւններ ունէր իր դրացիներէն Արտաշին անուն երիտասարդի մը հետ։ Համբարձում դիտողութիւն կ՚ընէր, բայց կինը կարեւորութիւն չէր տար։ Նրէկ Համբարձում գինով վիճակի մէջ տունը գնաց եւ սկսաւ կռուիլ։ Վերջապէս դաշոյնը քաշելով մէկ կնոջը ձախ կողը, փորին ձախ կողմը ու ծոծրակը եւ ուրիշները դաշոյնով թափեց։ Վիրաւորը հիւանդանոց տարուեցաւ. իսկ չարագործը ձերբակալուեցաւ։

ԳՆՁՈՒՆ ԵՒ ԱՂՋԻԿԸ. — Սելանիկի մէջ գնչու մը գինովութեան հետեւանօք քով ուզեր էրուն իսկ իր աղջկան պատիւը բռնաբարել, բայց կինը թոյլ չէ տուեր, գնչուն դաշոյնով զայն ծանրապէս վիրաւորեր եւ նորէն յարձակեր է աղջկանը վրայ. աղջիկը ինքզինքը պաշտպանել ուզելով, գնչուն զայն ալ վիրաւորեր է։ Մայր ու աղջիկ հիւանդանոց տարուեր են։ Գնչուն ձերբակալուեր է։

ՍԻԿԱՌԻ Թուղթի օսմ. անոնեան ընկերութիւնը այս օրերս հետեւեալ հեռագիրը ստացած է Իզմիրէ իր ներկայացուցիչէն. — Սիկառի պարգեւատր Թուղթի թիւ 120,289 տոմսակը 100 օսմ. ոսկի մեծ պարգեւը շահած ըլլալով յանձնել վիճակահանութեան մէջ, այսօր մեզի ներկայացուեցաւ Սեօքեթի (Այտըն) Ապտի Զաւուշէն, որուն վճարեցինք 100 օսմ. ոսկին։ 3—3

LES "THURMER„ PIANOS, գեղարանց միւս դաշնակներէն, նոյն ինքն գործարանատէրին կողմէ արտօնուած, Ֆէրտինանտ Թիւրմըրի կողմէ կը ծախուին Բերա, Մեծ Փողոց, Աղնատր անկ փողոցը, թիւ 18։ Կէս պոչով դաշնակ մը, նման Տիկին Ա. Պլօքի ունեցածին, որ շատ գոհ է անկէ, վաճառատան մէջ կը գտնուի։ 11—20

ՕՍՄ. ԿԱՅՍ. ՊԱՆՔԱ

Օսմ. Կայս. Պանքայի բաժնետիրաց Ընդհ. ժողովը, Լոնտոնի մէջ գումարուած յունիս 28ին, որոշած է 14 շիլինի կամ 17.50 ֆրանքի եւ կամ 0.77 դրուշ տոկոսաբաժին մը վճարել 1904 տարեշրջանին համար։ Այս վճարումը պիտի կատարուի յուլիս 3էն սկսեալ, Օսմ. Կայս. Պանքայի Կ. Պոլսոյ կեդրոնատեղին, Լոնտոնի եւ Բարիզի մէջ, ինչպէս նաեւ իր գործակալութեանց եւ մասնաճիւղերուն կողմէ։ 1—13

Կ. Պոլիս, 29 յունիս 1905

* * *

1901-1905 Օսմ. 4 % փոխառութեան ստորագրութիւնը

1901-1905 Օսմ. 4 % փոխառութեան պարտաթուղթերուն համար ստորագրողները կը հրաւիրուին Օսմ. Կայս. Պանքայի արժեթղթոց սենեակներու վճարման կիշէները ներկայանալու, որպէս զի ստորագրութեան առթին վճարած դրամին ստացագրերը մատը իրենց վերադարձուի, պարտաթուղթերու փոխարէն։ 2—8

ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆԷՆ ԼՈՒՐԵՐ

Խառն Ժողովի երեկուան նիստին, Ս. Պատրիարքը հեռագրով ծանոյց Իզմիրի Առաջնորդ Տ. Վահրիճ վրդ.ին թէ իր պաշտօնավարութեան նկատմամբ Գաւառ. Ժողովին կողմէ արուած որոշումը հակառակ ըլլալով հասարակաց կանոնաց, ընդունելի չէ դատուած, եւ թէ այս մասին պէտք եղած հրահանգը պիտի հաղորդուի յատուկ գրով։ Հետեւաբար յանձնարարեց Տ. Վահրիճ վրդ.ի մնալ իր պաշտօնին գլուխը եւ շարունակել գալ։ Այդ հեռագրով Ն. Սրբազնութիւնը ծանոյց միանգամայն թէ Տ. Բարթողիմէոս քհնյ. Կրօն. Ժողովոյ որոշմամբ առժամապէս դադրած է քահանայագործելէ, հակառակ կանոնաց ինքնիրեն Առաջնորդին յիշատակութիւնը Պատարագի միջոցին կատարած չըլլալուն համար։

—Նպատից Յանձնաժողովը իր վերջին նիստին մէջ տալով հետեւեալ որոշումը առած է Վանայ Առաջն. Փոխանորդ Տ. Միսաքայ քհնյ. կը ծանուցանէր թէ արմաւի նեղութեան պատճառաւ նահանգին Վանի կուսակալին հրամանաւ կազմուելոց Յանձնաժողով մը կազմուած է, որուն կ՚անդամակցին նաեւ Գ. Ճէպէճեան եւ Ա. Թերզիպաշեան էֆ.ները եւ անոր միջոցաւ բաշխուած է Վան. Կայսեր շնորհած նպաստի գումարը, ինչպէս նաեւ Պատրիարքարանի ղրկած 100 ոսկւոյ նպաստի գումարը։ Նպաստընկալները այս առթիւ եւս բարեխօսութիւններ ըրին Վեհ. Կայսեր երախտագիտութեան համար։ Յանձնաժողովը որոշեց ինչ եւս այս անգամ Նպաստից Սնտուկէն 100 ոսկւոյ գումար մը ղրկել եւ Ս. Պատրիարքին յանձնեց այսօրուան Թղթատարով ուղարկել նոյն գումարը։

—Նրսւոտղէմի հոգեւոր Յանձնաժողովը հրաւիրուած է վաղը նիստ գումարել Ղալաթիոյ Խորհրդարանը, նախագահութեամբ Ս. Պատրիարք Հօր։

—Տ. Եղիշէ եպիսկ. Դուրեան երկուշաբթի իրիկուն Արմաշ ժամներ է առաջնորդութեամբ Տ. Միսրոպ վրդ.ի որ միաբանութեան կողմէ իրեն պատուիրակ ընդառաջ գացած էր մինչեւ Նիկոմիդիա։ Վանքին ուղեկիցները մինչեւ մէկ ժամ ուղ., իսկ միաբանները մինչեւ գիւղին ծայրը դիմաւորեր են Ն. Սրբազնութիւնը։

—Կեդր. Վարժարանի ընթացաւարտ կարգին ֆրանսերէն լեզուի քննութիւնները տեղի ունեցան երէկ։ Ներկայ էին Տ. Գէորգ եպիսկ. Սրէզեան, Յովհաննէս էֆ. Թոսունեան, Թերթերու գրաքննիչ Սրսանտ էֆ. Նասուֆեան, Աղեքսանդր էֆ. Փանոսեան, Բրօֆ. Աբրահամ Տէր Յակոբեան, Տոքթ. Տաղաւարեան և Խնամակալութեան անդամներէն Լուսեան Յակոբ եւ Մատթէոսեան Յովհաննէս էֆ.ները։ Քննութիւնները կը վարէին Կեդրոնականի ֆրանսերէնի դասատու Մ. Ալլէս Բառ եւ Յովհաննէս էֆ. Հինդլեան։ Ընթացաւարտները հայերէն հատուածներ ֆրանսերէնի թարգմանեցին, առեւտր. նամակներ խմբագրեցին եւ ֆրանսերէն ընթերցանութիւն ըրին։

—Տնտես. Խորհուրդը իր վերջին նիստին մէջ հետեւեալ որոշումները առաւ. 1. Սամաթիոյ Ս. Գէորգ եկեղեցւոյ Թաղ. Խորհուրդը նամակով մը ղրկած էր Թաղային Սնտուկի մատակարարութեան երկու օրինակ հաշւեցոյցը սկսեալ 1902 Դեկ. 1էն մինչեւ 1905 ապրիլ 30։ Խորհուրդը այս հաշիւները յանձնեց Կեդր. Համարակալին ի նախաքննութիւն եւ ի տեղեկագրութիւն։ 2. Սամաթիոյ Ս. Գէորգ եկեղեցւոյ Սնտուկէն մէկ պարտուց վճարման խնդրոյն համար որոշուեցաւ Տնտես. Խորհրդոյ կողմէ մինչեւ հիմա կատարուած բանակցութեանց եւ տեսութեանց արդիւնքը յայտագրել Ս. Պատրիարք Հօր։ 3. Օրթագիւղի Թաղ. Խորհուրդին մէկ գրոյն վրայ՝ որով Ն զգեստեան կառավարիչներու հոգեւէն Մայր Եկեղեցւոյ Սնտուկէն ունեցած պահանջին վճարումը խնդրուած էր, որոշուեցաւ այս երկու Թաղ. Խորհուրդներու դիւանները հրաւիրել առաջիկայ նիստին, համաձայնութիւն մը գոյացնելու համար։ 4. —Կըէօքի եկեղեցւոյ Տ. Գէորգ քահանան անուղղայ Թաղ. Խորհուրդին հետ համաձայն առաջարկած էր որ տեղւոյն եկեղեցիին պատկանող կալուածներէն 7 փլած տուներուն վերաշինութեան համար 300 ոսկի հանգանակութեան արտօնութիւն տրուի։ Խորհուրդը որոշեց այս խնդիրը յայտագրել Ս. Պատրիարք Հօր՝ պէտք եղածը անօրինելու համար։ 5. — Խորհուրդը լրագրական հրատարակութիւններէ տեղեկանալով որ Նարլը Գափուի Թաղական Խորհրդոյ անդամոց մէջ վէճ մը ծագած եւ եկեղեցւոյ Սրնտուկին պատկանող գումար մը անյայտ եղած է, պէտք տեսաւ մանրամասն տեղեկութիւն ստանալու եւ որոշեց խնդրել Ս. Պատրիարք Հօրմէն որ հաճի պէտք եղած բացատրութիւններն առնել նոյն Թաղ. Խորհուրդէն։

—Պոյաճիքէօյի Թեմերուն քահանաները եւ Թաղ. Խորհուրդները հանրագիր մը ուղղելով Պատրիարքարան, վերոյիշեալ բողոքած են Տ. Ներսէս քհնյ.ի անվայել ընթացքին դէմ եւ խնդրած են որ Պատրիարքարանը անմիջական դարման մը տանի. Կրօնական Ժողովը իր առջի օրուան նիստին մէջ որոշած է այս քահանան Պոլիս կանչել։

—Տիգրակերտի Գաւառ. Վարչութիւնը ծանուցած էր Պատրիարքարան՝ Առաջնորդ Տ. Եղիշէ վրդ.ի ծանր հիւանդութիւնը. այս անգամ կը տեղեկացնեն թէ Տ. Եղիշէ վրդ. բաւական ապաքինած ըլլալով գինքը խնամող բժիշկներուն խորհրդով

քաղաքէն երկու ժամ հեռու Բարապոյ տնակի գիւղը մեկնած է օդափոխութեան համար։

—Խառն Ժողովոյ որոշմամբ՝ Տ. Մեսրովբեան Վրդ. Արաբկիրի առաջն. տեղապահ նշանակուած եւ այս ընտրութիւնը իրեն ծանուցանելով յանձնարարուած էր Արաբկիր երթալ, Կոյս. Պերաթը ստանալէն պէտք։ Տ. Մեսրովբեան Վրդ. Խառն Ժողովոյ այս որոշման համար շնորհակալութիւն յայտնելով ծանուցած է թէ պատրաստ է անմիջապէս Արաբկիր մեկնելու, երբ Կոյս. Պերաթը ստանայ։

ՆԱՅՑԵՐԱԿԱՆ ԴՆԱՀԱՏՈՒՄ

Ցաւութեամբ կը ծանուցանենք թէ Վեհ. Կայսրը բարեհաճած է երրորդ կարգի Օսմանիէ պատուանշան շնորհել՝ Բերայի Հեռագրատան Դնէ-Տեօրէն եւ արեւելեան Մկրտիչ էֆ. Դողանճեանի։

Դողանճեան էֆ. Օսմ. Հեռագրական Վարչութեան վաղեմի ու ձեռնհաս պաշտօնատարներէն է, եւ Կայսերական այս բարձր գնահատանքը, որուն կ՚արժանանայ, նոր հաւաստիք մըն է իր արժանեաց ու կարողութեան։

Ջերմապէս կը շնորհաւորենք զինքը այս բերկրալի առթիւ։

ՎԱՐԺԱՐԱՆ
ՎԻԵՆՆԱԿԱՆ ՄԽԻԹԱՐԵԱՆՑ Ի ԲԱՆԿԱԼԹԻ
(ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ Ի 1857)

ՎԿԱՅԱԿԱՆԱՑ ԲԱՇԽՈՒՄ

Յունիս 23 (6 Յուլիս) 1905, Հինգշաբթի, ժամ 2½ին (Ը. Ն.) յետ միջօրէի

ՄՐԱԳԻՐ

1. Համիտիէ քայլերգ
Դաշնակ եւ չութակ
2. Խօսք առձկերէն
Գ. Արենեան
3. Jos. Petz: Die Jahrezeitin(Le print. et l'été)
Chœur
4. Խօսք հայերէն (գրբր.)
Գ. Ս. Երազեան
5. A. d-Ambrosio: Canzonetta (Op. 6)
Գ. Ժ. Մագաստար
6. R. Planquette: Traîneau
Խմբերգ
7. Խօսք գերմաներէն
Յ. Արենեան
8. J. Danbé: Romance et Tyrolienne (la IIme année de violon: Prof. A. Sin)
Տ. Խուսէլեան
եւ Հ. Գալիքեան
9. Տեղեկագիր վարչութեան (խօսք առ ուղղեալսս.)
10. I. Karikiopoulo: Le papillon ... II. F. di Gapua: Chanson napolitaine
Խմբերգ
11. Drlda: Sérénade
Հ. Անեմեան
12. Գ. Ճշմարտախօսեան (մենախօսութիւն հայերէն)
Ս. Եփրեմեան
13. J. Moschélès: Marche (Op. 141 N° 1)
Գ. Գալիքեան և Գաբրիէլեան
14. R. Heinze: Eine Gemeinderatssitzung in Albernhausen (Scène-humoristique)
Կ. Մագաստար
Գ. Արենեան
Յ. Արենեան
Հ. Անեմեան Լ. Ռիփզեան
Ս. Վասսիլիաեսկս
15. Çamelot (Մենախօսութիւն ֆրանսերէն)
Վ. Մուրատեան
16. Արդիւնք տարեկան աշխատութեանց
17. Ch. Dankla: 1me Symphonie concertante pour 2 violon
Կ. Մագաստար
Հ. Անեմեան
18. Das grosse Los (Մենախօսութիւն հայերէն)
Ա. Թորգոմեան
19. E. Herzog: «I bin a echter Weana», Երգ
Գ. Արենեան
20. Une lettre chargée, (Saynète)
Գ. Արենեան և Լ. Ռիփզեան
21. Վկայականաց բաշխում
22. Խմբերգ. «Gott erhalte, Kaiser-hymne
Խմբերգ

ՌԵՐԱԼԻ ԱՂՔԱՏԱԽՆԱՄ

Աղքատախնամս կը փութայ ծանուցանել թէ Մայիս 24էն մինչեւ այսօր հետեւեալ նուիրատուութիւնները եղած են։ Ս. Պատրիարք Հօր նուէրը 95 ղրշ. Տիկին Վիրժին Ց. Եսաեան 108, Նշան էֆ. Դաղազեան մէկ ոչխար, Դրիգոր էֆ. Եվրենեան մէկ ոչխար։

Ի դիմաց Աղքատախնամի
Վ. Ասեճաղքրի Բ. Ասեճապես
Զ. ԽԱՉԵՐԵԱՆ ՏՈՒՐ. Տ. ՖԵՐԱՄԵՆԻ

ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺ Լ. ԹԵՐԶԵԱՆ

Բարիզի բժշկական վարժարանէն վկայեալ վիրաբոյժ-ատամնաբոյժ, նախկին պետ Բարիզի բժշկական վարժարանին ճաշակին՝ պատիւ ունի ծանուցանելու իր յաճախորդներուն թէ հաստատուած է Բերա, Մեծ-Փողոց, Բալըքճը վաճառատան վերի յարկը, Թիւ 9, ուր հիւանդներ կ՚ընդունի ժամը 9էն մինչեւ 6 կէսօրէն յետոյ, բայց կիրակի օրերէն։

Այսօրուան Հեռագիրներ

ՌՈՒՍԻԱ ԵՒ ՃԱՊՈՆ

ՊԱՏԵՐԱԶՄ

ԼՈՆՏՈՆ, 29 յունիս.—Թոքիոյէն կը հաստատուի թէ Մանչուրիա ժամանած ռուսական նոր զինուորները տակաւին չեն լեցուցած Մուգտէնի կորուստներուն տեղը։

ԲԱՐԻԶ. —Վլատիվոսթոքէն կը հեռագրեն թէ ճապոնական թորփիլնաւեր կ. բեկեր են նոյն քաղաքին առջեւ։

—Հավաս հետեւեալ հեռագիրը ստացած է Բեզերպուրկէն. — «Բեզերպուրկի քաղաքական շրջանակներուն մէջ կը յայտարարուի թէ հաշտութեան բանակցութեանց նախապայմանները աւարտած են։

—Ուաշինկթընէն կը հեռագրեն թէ հաշտութեան բանակցութեանց բոլոր նախապայմանները աւարտած են։ Լինաւոր պատուիրակներուն գումարումը մօտալուտ է Ուաշինկթընի մէջ։

ՔՈՓԷՆՀԱԿ. — Ամսոյս 26ին ռուսական Թէրէք յածանաւը չինական ծովին մէջ ընկղմեց դանիական Բրէնսեա Մարի շոգենաւը, որ պատերազմի մաքսանենգ նիւթ չէր բեռցած։

ԲԱՐԻԶ. — Նոր Ուզբօք մը զէնքի առաջ կը կոչէ զինուորական հարիւր քառանեւթը շրջանակներու պահեստները։

ԲԵՏԵՐՍՊՈՒՐԿ. — Սեբասթօպոլ ծովակալը, լրագրական ներկայացուցիչի մը հետ տեսակցած պահուն, յայտարարեց թէ Վլատիվոսթոքի նոր հրամանատարին խոհեմութեանը եւ կորովամտութեանը շնորհիւ, Վլատիվոսթոք հիմա շատ ամուր վիճակ մը ունի, բայց եւ այնպէս անառիկ չի կրնար նկատուիլ, վասն զի յաջողութիւնը միայն կախում ունի պաշարման խառնութեան տարիքնեն։ Սեբասթօպոլ ծովակալը յարեց նաեւ թէ Օխոտսի ու Լինէէվէլի միջեւ կանոնաւոր ճակատամարտ մը չպատահած չի յաւար որ Վլատիվոսթոք պաշարուի կանոնաւորապէս։ Սեբասթօպոլ ծովակալը ըսաւ յայտնեց թէ Ռուսիա չունիր հաստատուն դաշնակցութիւն մը ինքնել Ճապոնի հետ, զոր պէտք է առաջնակարգ ծովային ուժութիւն նկատել։

ԲԱՐԻԶ. — Հաշտութեան բանակցութեանց պատուիրակները նախապէս որոշուած Թուականէն առաջ պիտի գումարուին։

ՄԱՆՉՈՒՐԻՈՅ ՄԷՋ

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ԵՐԿՈՒ ԶՕՐԱԲԱԺԻՆ
ԱՆՁՆԱՏՈՒՐ ԵՂԱՆ

ՉԷ-ՖՈՒ, 30 յունիս. — Զրոյց կայ թէ ռուսական ձախ թեւը բոլորովին շրջապատուած է եւ թէ ճապոնները հարկադրեր են ռուսական երկու զօրաբաժիններ անձնատուր ըլլալու։ Ուրիշ մանրամասնութիւն չկայ։

(Միւս հեռագիրները եւ ուրիշ կարեւոր հեռագիրներ հրատարակուած են այսօրուան մեր Բիլէթրուան Հեռագիրներուն մէջ։)

ԳԵՐՄԱՆԻԱ ԵՒ ՖՐԱՆՍԱ

ՄԱՏՐԻՏ. — Մարոքի գործերուն համար միջազգային Դեսպանախորհուրդը հաւանական է որ Մատրիտի մէջ գումարուի, ինչպէս եղաւ 1881ին։

ՊԵՐԼԻՆ. —Նախարարապետ ֆոն Պիւլով իշխանը, այսօր, նոր տեսակցութիւն մը ունեցաւ Պերլինի ֆրանսական դեսպան Պ. Պիհուրի հետ։

ԼՈՆՏՈՆ. — Անգլիական լրագիրները ընդհանուր կերպով կը գովեն Ֆրանսայի հետեւած անկեղծ ու արժանաւոր ընթացքը Մարոքի գործերուն մէջ։ Նաեւ այնպէս կը նկատեն թէ Ֆրանսայի շահը կը պահանջէ հաւանիլ Մարոքի Դեսպանախորհուրդին եւ թէ Անգլիա պէտք է հոն առնէ իր մերժումը՝ Դեսպանախորհուրդին մասնակցելու մասին։

ՊԵՐԼԻՆ. — Գերմանիոյ լրագիրները միահաղոյն գոհունակութիւն կը յայտնեն Դեսպանախորհուրդին նկատմամբ Ֆրանսայի առած հաւանութեանը համար. Նաեւ կը յայտարարեն թէ այդ պարագան մեծ յաջողութիւն մըն է Գերմանիոյ քաղաքականութեան համար։

ԲԱՐԻԶ. — Ֆրանսայի Հանրապետութեան Նախագահը Մատրիտ պիտի ժամանէ հոկտ. 23ին։

ԼՈՆՏՈՆ. —Գերմանիա երկու անյաջողութիւն ունեցաւ Ափրիկէի հարաւային արեւմտեան կողմը։ Գերման զինուորներէն հարիւր ասանկինէ հոգի մեռան եւ շատերն ալ վիրաւորուեցան։ Զրոյց կայ նաեւ թէ վեց Թնդանօթներ ալ կորսնցուցած է։

ՎԻԵՆՆԱ. — Ջիքոնոյէն կը հեռագրեն թէ յանձնակատար Նոյթ Տօնէլի Ընկերութիւնը իր վճարքը դադրեցուցեր է։ Պարտքը երեք միլիոն տալար է եւ դրամը երկու քանակէս միլիոն։

ԼՈՆՏՈՆ. — Ելեւտրօ Թուղթալը, իր ծնէլեան պարեկարձին առթիւ, Սէն-Միշէլ ու Սէն-Ժօրժ պատուանշանի մեծ խաչը տուաւ Շրատն ու Ֆալքիէ ծովակալներուն, Հոլի միջոցներին յանձնաժողովին մէջ անոնց կողմէ մատուցուած ծառայութեանց իբրեւ վարձատրութիւն։

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՍԱԿԱՐԱՆ

ՓԱԿՈՒՄ 16 Յունիս

Օսմ. Քոնսոլիտէ Միաց.	Օ. Ռ.	95 33
Ամենէն բարձր գին	»	96 01
Ամենէն վար գին	»	95 29
Ռումէլիի Երկաթուղի գոց	ֆր.	130 37
Ամենէն բարձր գին	»	131 —
Ամենէն վար գին	»	130 12

ԲԱՑՈՒՄ 17 Յունիս

Օսմ. Քոնսոլիտէ Միացեալ	Ք. Կ.	95 29
Ռումէլիի Երկաթուղի	ֆր.	130 25
Շիրքէթի Խայրիէ		30 —
Օսմանիէ		— —
Ռէժի		17 10
Օսմ. Պանքա		— —
Յունական Պանքա		435 —
Տէրքօս		246 —
Օսմ. Ապահ. Ընկ.		4 —
Թրամուէյ բաժնեթուղթ		7 50
» ժուիսանս		2 65
» պարտաթուղթ		480 —
Քարափ Կ. Պոլսոյ		512 —
Թրանուայ		82 —
Քրէտի Ֆոնսիէ Էժիբսիէն Ա		309 —
« » « Բ		268 75
Լավրիոմ		37 —
Անատոլի երկթ. բաժնեթուղթ		15 12
» » պարտաթղթ.		526 —

ՓՈԽԱՆԱԿԱԳԻՐ

Լոնտոն 3 ամիս	ղրշ.	— —
» » » չէք	»	109 30
Բարիզ » »	ֆր.	22 92½
» » » չէք	»	— —
Պերլին անմիջա չէք	մարք	18 66
Վիեննա չէք	ֆիոր.	21 93

ԴՐԱՄՆԵՐՈՒ ԸՆԹԱՑՔԸ

20 ֆրանքնոց	ղրշ.	87 17
Անգլիական ոսկի	»	109 37
Բոլ Էմբէրիալ	»	90 10
Քրիմիզ	»	51 08
Մէճիտիէ արծաթ	»	108 01
Մեթալիք	«	— —
Ռուպլի Թղթադրամ	Օ. Ռ.	8 64

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՍԱԿԱՐԱՆ

ԼՈՆՏՈՆ, 29 Յունիս

Անգլիական Քոնսոլիտէ		90 —
Միացեալ Օսմ. պարտք	բաց.	87 37
	գոց.	87 25
Օսմանեան Պանքա		14 12
Ռուսական 1888–1889		88 25
Հելլենական 5 %		52 —
» Մօնօփոլ		53 75
Պուլկարական 1892		100 50
Էժիբսիէն Իւնիֆիէ		105 —
Ճապոնական %		88 75
Թրանսվալ		3 31
Ջէրթրըտ		1 87
Փախանակագիր		25 30

ԲԱՐԻԶ, 29 Յունիս

Ֆրանս. Ռանթ 3 %		88 57
Միաց. Օս. պարտաթ.	բաց. ղշ.	88 30
	գոց. »	88 35
Օսմ. Կայս. Պանքա	ֆր.	607 —
Օսմանիէ	»	— —
Ռումէլի երկաթուղի	»	132 —
Օսմ. մաքսատուն	»	483 —
Օսմ. Ռէժի	»	391 —
Բրիօռիթէ Թիւրք 4 %	»	508 —

Քրէտի Լիոնէ գուբոնը կա.	»	1095 —
Իտալական Ռանթ	»	106 25
Սպանիական արտաքին	»	91 —
Աւստրիական	»	100 80
Թրանսվալ	»	84 —
Ռուսական 4 % 1901	»	88 25
Չէք Լոնտոնի վրայ	»	25 165
Դրամագլուխ	»	— —

ՎԻԵՆՆԱ, 29 Յունիս

Փոխան. Լոնտոնի վրայ	ֆր.	— —
Ռումէլի երկաթուղի	»	— —
Օսմ. Ռէժի	»	— —

ՊԵՐԼԻՆ, 29 Յունիս

Միացեալ պարտաթուղթ	ֆր.	87 75
Ռումէլի երկաթուղի	»	134 —
Անատ. երկթ. պարտաթուղթ	»	103 60
Փոխ. Լոնտոնի վրայ 3 ամս.	»	20 355

ՊՐԻՒՍԷԼ, 29 Յունիս

Օսմ. միացեալ պարտք		88 —
Ռումէլի երկաթուղի		131 50

ՕՍՄ. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԴՀ. ԸՆԿ.

Ազդ. — Օսմ. Ապահովագրական Ընդհ. Ընկերութեան բաժնետէրերուն կը ծանուցուի թէ 1905 յունիս 23ի Ընդհանուր ատենական ժողովի որոշմամբ, 8¼ դրուշ տոկոսաբաժ պիտի վճարուի իրենց, յառաջիկայ յուլիս 1էն սկսեալ, 8 թիւ կտրօնին փոխարէն։ Վճարումները պիտի կատարուին Օսմ. Կայս. Պանքայի կողմէ։ 2—3

ԻԼԱՆ
(Խազինէի Խասսաի Շահանէ)

Խազինէի Խասսաի Շահանէյէ միւպահէս օլունանտան Անատօլու մալը քերատէ մէվքէի միւնեզաատա վաղ խուլաբկխանէն վէ բուլղենէքատէնին մահը հալի բասմինին 20ինճի բաղար իրթէսի կիւնի իհալէի էվվէլիէսի իճրա գըլընաճաղընտան, իթասը Թալիփ օլանլարըն Թէէմինաթ աքչէսինի վէ եա միւքէլլէֆ քէֆալէթնամէյի միւսթասհըպէն եէվմի մէզքիւրտա նիհաէթ սաաթ 10ա գատար Խազինէի Ճելիլէի միւլքիյէլէրինէ կելմէլէրի

Ֆի 15 հազիրան 2—3

* *

Խազինէի Խասսաի Շահանէյէ միւպահէս էլէ օլունանտան իքի ճինս ամէրիքան իլէ Բիրբօս վէ Թրիէօթէ չէքէրի վէ սաբունէթ մաաա մէվքէի միւնեզաատա գօնուլաճաղընտան իթասը Թալիփ օլանլարըն Թէէմինաթ աքչէսինի վէ եա միւքէլլէֆ քէֆալէթնամէյի միւսթասհըպէն Խազինէի Ճելիլէի միւլքիյէլէրինէ կելմէլէրի.

Ֆի 13 հազիրան 321 3—3

ԻԼԱՆ
(Դօսքա վէ Թելէկրաֆ Նէզարէթի)

Ֆի 8 հազիրան 321 Թարիխինտէ կազէթալարլէ իլան էտիլէն Թելէկրաֆ էչնասը հասաը լազըմը պալեաճմադըղընտան ալէլ ուսուլ իհալէի մահը հալին օնէքիզինճի ճումաա իրթէսի կիւնինէ Թէսլիմ վէ Թէէտիէ օլունմալը Թալիփ օլանլարըն եէվմը մէզքիւրտա սաաթ խաբէ Թելէկրաֆ վէ Բօսթա Նէզարէթինէ ալիսը մեճլիսը իսալէսինէ միւրաճաաթ իլէմէլէրի իլան օլունուր։

Ֆի 1 հազիրան 321

ՕՍՄ. ՀԱՆՐԱՅԻՆ ՔՈՆՍՈԼԻՏԷ ՊԱՐՏՔ
1881 Դեկտեմբեր 8/20ի Կայս. Իրատէով Թողեալ Հասոյթք
ԻԳ. ՏԱՐԵՇՐՋԱՆ - ՄԱՅԻՍ 1905

ԶՈՒՏ ՀԱՍՈՅԹՆԵՐ
Գաւառային վարչութեան ծախքերը զեղչելէ ետք

ՏՈՒՐՔԵՐ	1905 Մայիսի հասոյթներ Օսմ. ոսկի			1904 Մայ սի Հասոյթներ Օսմ. ոսկի			Գումար 1905 Մայիս 31ի Օսմ. ոսկի			Գումար 1904 Մայիս 31ի Օսմ. ոսկի	
Վեց անուղղակի Տուրք: Ծխախոտ (յեւ ժառան ազ նե- Դանձում)											
Աղ											
Դրոշմաթուղթ	137,527	07		215,478	17		358,005	24		216,871	49
Ոգելից ըմպելիք											
Ձկնորսն											
Մետաքս											
Հասոյթ Ռէժիէն	—	—	—	187,500	—		187,500	—	—	187,500	—
Ծխախոտ: Հարկ Պուլկարիոյ փոխանակեալ ծխախոտի տասանորդէն	—	—	—	—	—		—	—	—	—	—
Ծխախոտ (մենաշնորհ) Ռէժիի շահուց մասնակցութ.	12,692	68	—	—	—		13,692	68	—	6	69
Զանազանք հասոյթներ: Ցանկուած Կիպրոսի հասունեից փոխանակեալ ծխախոտի տասանորդին յաւելուածով, կամ Մաքսատան վրայ փոխանակազրէ գոյանալիք 130,000 Օսմ. լիրայով Արեւ. Ռումէլիի տրկն. հարկէն	12,668	88	—	25,337	72		38,003	58	—	25,337	72
Թէմպէքիի տուրք, Մաքսատունէն փխնկզը. վճրլ.	—	—	—				—		—	—	—
Սերպիոյ, Պարատաղի, Պուլկարիոյ եւ Յունաստանի բաժին ինկած պարտք	—	—	—				—	—	—	—	—
Եկամտացոյցէն դուրս գանձուած հասոյթներ 22րդ տարեշրջանի Բ. վեցամսեայն աւելն	—	—	—	—	—		—	—	—	—	—
Դրամական եւ ուրիշ գործառնութիւնները	7	6	—	—	—		7	61	—	112	79
Համագումար	163,896	22		428,315	89		592,212	11		469,828	69
	[illegible],157	09		40,612	96		50,770	05		50,371	94
ԾՈՒՄԱՐԵԼԻ	155,739	13		387,702	93		541,442	06		419,456	78
Նախորդ ամսուան վերջը											
Նախորդ տարեշրջանի վերջը											
Ընդհ. համագումար											

	Օսմ. ոսկի			Օսմ. ոսկի	
1890 ապրիլ 18/30ի պայմանագրով նախատեսուած 4 % պարտաթուղթերու առ. հաշիւ վճարուած գումարներ։	—	—	—	—	—
Քոնսոլիտէ պարտքին եւ Արեւելեան երկաթուղիներու պարտաթուղթերուն տոկսին. հմր. Եւր. եւ Կ. Պոլիս վճարուած գումարն։	—	—	—	—	—
Կեդր. Վարչութեան ծախք։	118,154	94	—	103,723	36
Օսմ. Կայս. Պանքան եւ Հանրային Պարտքի կեդր. սնտուկը պահուած գումարներ։	423,287	12	—	315,733	42
	541,442	06		419,456	78

Ի Դիմաց Վարչական Խորհուրդին

Նախագահ
Ա. ՎԼՕՔ

Խորհրդական-Պատուիրակ
Օ. ՀԱՄՏԻ

Կ. Պոլիս 11/24 Յունիս 1905

13 18—50

Առաջնակարգ Ընկերութիւն

Հոնկրոշագ

Ընդհանուր Ապահովագրութեանց

ՀԻՄՆԵԱԼ 1857ԻՆ ԱՐՔԱՅԱԿԱՆ ՀՐՈՎԱՐՏԱԿՈՎ. ԿԵԴՐՈՆԱՏԵՂԻՆ Ի ՊՈՒՏԱՓԷՇԹ

ԿԵՆԱՑ ԲԱԺԻՆ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԵԱԼՆԵՐՈՒ ՎՃԱՐՈՒԱԾ 332 ՄԻԼԻՈՆ ՖՐԱՆՔ — ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԹԵԱՆ ԳՈՒՄԱՐ 114 ՄԻԼԻՈՆ ՖՐԱՆՔ — ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԵԱԼ ԳՈՒՄԱՐ 461,035,390 ՖՐԱՆՔ

Այս Ընկերութեան պայմանները՝ Թուրքիոյ մէջ գործող ամէն Ընկերութեանց պայմաններէն, ԱՄԵՆԷՆ ՆՊԱՍՏԱՒՈՐՆԵՐՆ ԵՆ։

Ընկերութիւնը կ'ապահովագրէ խիստ օգտակար պայմաններով ու անմրցելի գիներով.— ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆՔ ի դէպ մահու եւ կենաց՝ շահաբաժնի մասնակցութեամբ եւ [illegible], ինչպէս նաեւ աղջկանց դրամօժիտի եւ մանկանց դրամագլխի կազմութեան, եւ ցմահ գանձելի թոշակներու։

Կ'ԱՐԺԷ ՈՒՐԵՄՆ ԱՅԼՈՒՐ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԵԼԷ ԱՌԱՋ ԱՆԳԱՄ ՄԸ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆՍ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐԸ ԱՉՔԷ ԱՆՑԸՆԵԼ։ Աւելի մանրամասն տեղեկութեանց համար, դիմել Ընկերութեան Ընդհանուր Գործակալութեան։

ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆՍ ԴՐԱՄԱՏՈՒՆՆ Է
ՕՍՄԱՆԵԱՆ ԿԱՅՍԵՐԱԿԱՆ ՊԱՆՔԱՆ

ԳԱՒԱՌՆԵՐՈՒ ՀԱՄԱՐ ՊԱՏՈՒԱՒՈՐ ՈՒ ՁԵՌՆՀԱՍ ԳՈՐԾԱԿԱԼՆԵՐ ԿԸ ՓՆՏՌՈՒԻՆ ԽԻՍՏ ԳՈՀԱՑՈՒՑԻՉ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐՈՎ
Մեր գործակալք Տ. Գ. ՏԱՎԻՏՕ եւ Ընկ. Գավաֆեան խան, թիւ 5, Ղալաթիա

Ընդհ. Գործակալ բովանդակ Թուրքիոյ
ՕՐԴԻՆ Ն. ՊԱՌՆԱՍԵԱՆ
Պոլիս Պառնասեան խան

18 12—50

ՕՍՄ. ԿԱՅՍ. ՊԱՆՔԱ

ՎԱՐՁՈՒ ԱՐԿՂԱՄՈՒՐՆԵՐ

Օսմ. Կայս. Պանքայի մասնաճիւղը, Բերա, Մեծ փողոց, թիւ 347, հանրութեան տրամադրութեան տակ կը դնէ արկղամուրներու բաժիններ, արժեթուղթեր, գոհարեղէններ, թուղթեր եւլն. պահելու համար։ Վարձակալը ապահովութեան ամէն պայմաններու մասին կրնայ վստահ ըլլալ։ Այն գետնայարկը, ուր դրուած են արկղամուրները, հաստատուն ամբարտակ մը կը ձեւացնէ, Պոլթընի Ջէյթաւա տան գործաւորներուն կողմէ շինուած շղթաներով եւ երկաթով, հրդեհի եւ գողի վտանգէն բոլորովին զերծ։ Արկղամուրի մը վարձակալը կրնայ ամենայն ապահովութեամբ եւ հանդարտութեամբ առնել իր կտրոնները, ծրարել թուղթերը, դնել կամ վերցնել գոհարեղէնները եւլն.։ Այս նպատակաւ՝ հանգստաւէտ գրասենեակ մը դրուած է արկղամուրներուն մօտիկ։ Պանքային Պոլսոյ մասնաճիւղն ալ միեւնոյն առաւելութիւնները կ'ընծայէ հանրութեան, արկղամուրներու վարձակալութեան մասին, [illegible] տալու համար։ 3—50

Cie RUSSE
Navigation a Vapeur et de Commerce
ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Շաբաթուան երթեւեկութիւններ

Յունիս

Գշ. 14]27 *Իզմիր, Պիրէոն, Աղեքսանդրիա, միջօրէէն առաջ ժամը 10ին։ Հաղորդակցութիւն Բոր-Սայտ եւ Սուրիոյ նաւահանգիստներու մեկնող շոգենաւերուն հետ։*
Գշ. 14]27 *Ինէպօլու, Սինոպ, Սամսոն, Օրտու, Քերասունտ, Տրապիզոն, Րիզէ, Պաթում. միջօրէէն առաջ ժամը 10ին։*
Դշ. 15]28 *Սեւաստոպոլ ժամը 10ին։*
Եշ. 16]29 *Օտեսա ժամը 10ին։ Հաղորդակցութիւն Խրիմ-Կովկաս, Խրիմ-Ազով, Օտեսա-Խէրսոն, Օտեսա-Նիքոլայեւ գիծերու շոգենաւերուն հետ։*
Եշ. 16]29 *Գալաց, Վառնա, Օտեսա. երեկոյեան ժամը 4ին։*
Ուր. 17]30 *Տարտանէլ, Միտիլլի, Իզմիր, Քիոս, Թրիպոլի, Պէյրութ, Եաֆա, Բոր-Սայտ, Աղեքսանդրիա. երեկոյեան ժամը 4ին։*
Շբ. 18]1 *Օտեսա. երեկոյեան ժամը 4ին։* 42—50

ՄՈՍ

ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Լիվրբուլ, Պորտոյի, Միջերկրականի եւ Սեւ Ծովի միջեւ բանող շոգենաւք։

Անուանք	Թոնո	Անուանք	Թոնո
Ռամէզ	300	Թիպս	2500
Անուպիս	3000	Նէքթիս	2400
Թէպայը	3000	Օսաիրիս	2250
Քեանոբուս	3000	Բէրա	2250
Ֆարոս	3000	Սֆինքս	20000
Օսմանլի	3 0	Կասըընի	1500
Մարէոտիս	2500	Ռիւյէտ	1 500

Դիմել առ Ժ. Վ. ՈՒԻԹՈԼ եւ ԸՆԿ.
Ուիթոլ խան
ՃԷՅՄՍ ՄՈՍ եւ ԸՆԿ.
20 49—50 13 *Ճէյմս Սդրիդ Լիվրբուլ*

ՖՐԷՏ. ԼԷՅԼԱՆՏ ԵՒ ԸՆԿ.

ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Լիվրբուլի եւ Արեւելքի միջեւ բանող շոգ.

Անուանք	Թոնո	Անուանք	Թոնո
Վիրճինիան	10500	Ֆլավիան	3500
Քալէտոնեան	10500	Իսթրիան	3500
Բէլկրէվիան	10500	Կորինթեան	3000
Լանքաստրիան	9000	Ալճերիան	3500
Ֆիլատելֆիա	9000	Կրոազիան	3500
Օլոմբիան	8000	Ալպէնիան	2500
Քօրնիշման	8000	Անատոլուցիան	2500
Գասգոնիան	8000	Ալգերիան	350
Դէլֆինիան	8000	Լիգուրիան	200
Ֆլորենտինեան	3700	Մէնտօ	900
Վալոնիան	3700	Օգոբոն	800
Ֆլամինիան	3700	Լէսպոն	8
Ֆապիան	3500		

Ապրանքի ընդունէն կը խնդրուի իրենց ապրանքն այլուր փոխադրելու կամ Ղալաթիոյ մաքսատունէն հանելու համար իրենց հրահանգը գրել շոգենաւին ժամանումէն 24 ժամ առաջ։

Աւելի տեղեկութեանց համար դիմել առ
ԷՏՎԱՐ ԼԱՖԸՆՏԷՆ
Ղալաթիա, զարաֆին վրայ
13 18—50 *մաքսատան հին առջեւ*

ՕՍՄ. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ

ԸՆԴՀ. ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՀԻՄՆԵԱԼ ՎԵՀ. ՍՈՒԼԹԱՆԻՆ
1892 Օգոս. 2/14 եւ 1310 Սէֆէր 20 թուակիր Ֆէրմանով

Դիմել Ընկերութեան կեդր. գրասենեակը, Ղալաթիա, Քարաքէօյ, Եէնի խան եւ կամ հետեւեալ հասցէներուն.—

Մասնաճիւղ Օսմ. Կայս. Պանքայի, Եէնի Ճամիի հրապարակ.
Պոլիս Մ. Մ. Ի. Սասօն եւ Ռուսօ, Չէլեպի Իսլամ խան, Պահճէ գաբու թիւ 10
Մաքրիգիւղ, Մ. Ա. Անճելիտիս, կայարանի հրապարակ.
Գատըգիւղ, Բեամիլ էֆ., շուկայի հրապարակ.
Գատըգիւղ, Մ. Ա. Անդիրա, Մոտա ճամբայ.
Պէօյիւքտէրէ, Մ. Ս. Տէմարչի.

Ղալաթիա, Մ. Ա. Բիրժանց, Թիւ 12. Թիւնէլ խան.
Ղալաթիա, Մ. Եզիէն Քրէմէր, Թէվէքքիլ խան.
Բերա, Մասնաճիւղ Օսմ. Կայս. Պանքայի, Մեծ Փողոց.
Շիշլի, Մ. Է. Ռոսէ,
Պէօյիւքտէրէ ճամբայ, Թիւ 137.
Մեծ Կղզի, Րէսուլ էֆ.
Բ. Սամաթիա, Բէնտիք։
Պոլիս Ս. Միւնիր պէյ, Թէրզըպը խան, Թիւ 8 եւ 9, առաջին յարկ։

17 *Գործակալութիւնք Օսմ. գլխաւոր քաղաքաց մէջ։* 42—50

ՍԻՆԿԷՐ

ԿԱՅՍ. ՊԱԼԱՏԱՆ ՀԱՅԹԱՅԹԻՉ
THE SINGER MANUFACTURING Cie.

Սինկէրի կարի մեքենաները զուտ անգլ. պողպատէ շինուած ըլլալով, իրենց ամրութեամբ այնքան գնահատուած են, որ աշխարհիս ամէն կողմը տարածուած են եւ բոլոր ընտանիքները, դերձակներն ու կօշկակարները լոկ Սինկէրի մեքենայ սկսած են գործածել։ Սինկէր Ընկերութիւնը ցարդ 490է աւելի պատուոյ վկայական եւ շքանշան ստացած բոլոր ցուցահանդէսներէն։

Մասնաճիւղեր բովանդակ Թուրքիոյ մէջ։

Սինկէրի մեքենաները կը ծախուին միմիայն Սինկէր Ընկերութեան վաճառատուներու մէջ։

Բերա) 1. *Մեծ փողոց, Պօն Մարշէի դիմաց թիւ 343 եւ 343 կրկին։*
) 2. » » *Կալաթա Սէրայի դիմաց։*
Կալաթա) 1. *Սինկէր խան Թիւնէլի առջեւ։*
) 2. *Թրամվայի կայարանին դիմաց։*
Պոլիս) 1. *Սուլթան Համամ թիւ 2։*
) 2. *Սուլթան Գալայիր, Թրամվայի կայարանին դիմաց թիւ 13։*
Սկիւտար) *Չարշը պոյը, թիւ 120։*

Դասերը եւ նորոգութիւնները ձրի։ Սինկէր Ընկերութեան կեդր. վարչատունը կը գտնուի Բերա, Մեծ փողոց, թիւ 343 եւ 343 կրկին, Սարգիս պէյ Տիւզ օղլուի տունը։ 16 15—50

ԹՈՄԱՍ ՈՒԻԼՍԸՆ

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՔ

Ընդմէջ Հըլի Կ. Պոլսոյ եւ Օտեսայի

Անուանք	Թոնո	Անուանք	Թոնո	Անուանք	Թոնո	Անուանք	Թոնո	Անուանք	Թոնո
Ալպանօ	1069	Գամօ	1497	Գոզօ	1011	Մալմօ	724	Րոզարիօ	136
Ալէբբօ	3607	Գոնկօ	1906	Կրոտնօ	1695	Մարէնկօ	2273	Սաֆօ	1113
Անճէլօ	1541	Գորսօ	895	Հիրօ	775	Մարթէլլօ	3709	Սիրիօ	1735
Արբոսօ	2277	Տիտօ	4311	Հիտալկօ	1581	Միքատօ	3557	Սիլվիօ	1193
Պասանօ	1822	Տոմինօ	937	Հինտու	3720	Միլօ	1057	Սորէնթօ	1203
Պորոտինօ	1264	Տուրօ	2383	Հորաթիօ	3600	Մոնթէպէլլօ	1735	Թասսօ	1323
Պրավօ	1076	Տրագօ	1713	Հումպէր	595	Մուրիլլօ	2419	Թ. Ուիլսըն	1546
Պրիւնօ	841	Տինամօ	514	Իակօ	2354	Նէրօ	1033	Թորօ	3327
Պըֆֆալօ	4481	Էպրօ	2464	Իտահօ	5540	Օհիօ	4100	Թոլէտօ	1470
Չէլլօ	1371	Էլտորատօ	1520	Ճիւնօ	1080	Օնթարիօ	4036	Թրուրօ	487
Գալիբսօ	1337	Էրատօ	1841	Քէլսօ	1053	Օրլանտօ	1535	Ուրպինօ	2429
Գամէօ	1244	Ֆիտօ	954	Քոլբինօ	2307	Բալէրմօ	1637	Վասարի	1914
Դագօ	1694	Ֆինլանտ	1828	Քովնօ	1700	Բոլօ	510	Վոլօ	1289
Չիքակօ	2729	Ֆլամինկօ	849	Լէօ	1058	Րապալլօ	2229	Վոլթուրն.	2396
Սիսէրօ	1831	Ֆրանչիսկօ	4582	Լէրանդօ	2272	Րինալտօ	1663	Զէնօ	1350
Քլիօ	2697	Կալիլէօ	3060	Լիվոռնօ	1343	Րոլլօ	1613	Զէպրա	1200
Գոլորատօ	4235	Կիթանօ	1243	Լորէնցօ	3191	Րոմէօ	1789		

Ընդհանուր վաճառքով Հըլէն հոս հասած են։
Սիբիօ *շոգենաւը, նաւապետ Սթէրթ։*
Թալյօ *շոգենաւը, նաւապետ Թօրն։*
Ընդհանուր վաճառքով Հըլէն կը սպասուի։
Ալեքբօ *շոգենաւը, նաւապետ Հիւք, ամսոյս 25ին։*
Դիմել առ Գործակալս Ֆ. ՀԻԼՏ ԷՆՐԻՔՈՍ
Թիւ 22—24, Բիւյիւք Միւլէթ խան, Ղալաթիա 10 29—50

ԲԱՂԴԱՒՈՐ ՄԱՅՐ ՄԸ

Նիհար, աղաղուն, վատոյժ, հիւանդկախ տղաքը երբեք չէի սիրեր, մինչ կը փափաքէի գիրուկ, թմբլուկ, զուարթ, կայտառ տղաք ծնցնել։ Կատարելապէս համոզուած էի որ տղաքային ուժեղ, կայտառ եւ կորովի զաւակներու արժանանալու եւ զանոնք ամէն կարգի հիւանդութեանց դէմ պաշտպանելու համար, անհրաժեշտ էր մանուկ հասակէն ուշադրութիւն ընել անոնց տրուելիք սնունդին։ Հետեւաբար, երբ մեր անդրանիկ զաւակը վեց ամսու եղաւ, հետամուտ եղայ ամէնէն լաւ սնունդը տալ անոր եւ բժշկի մը յանձնարարութեամբ սկսայ ՖՈՍՖԱԹԻՆ ՖԱԼԻԷՌով սնուցանել զայն։

Տղեկը մեծ ախորժով կ'ուտէր այս ՖՈՍՖԱԹԻՆ ՖԱԼԻԷՌը եւ քանի ուտէր կը գիրնար, կ'ուժովնար ու կը կայտառնար։ Այսպէս քանի մը ամիս անցնելէ վերջ, երբ ակռաներ հանելու ժամանակը եկաւ, սկսանք մտահոգ ըլլալ, կարծելով որ մեր զաւակն ալ ուրիշ տղոց յատուկ ակռայ հանելու ցաւերն ու փորհարութիւնը պիտի ունենայ, սակայն տղեկը առանց ո եւ է հիւանդութեան ակռան հանեց, խաղալով ցատկելով եւ չարաճճիութիւն ընելով ու զօրանալով։

ՖՈՍՖԱԹԻՆ ՖԱԼԻԷՌով հինգ զաւակ մեծցուցի, երկուքը աղջիկ, երեքը մանչ, փառք Աստուծոյ ամէնքն ալ 25—30 տարեկան հասան առանց բնաւ հիւանդանալու եւ քաջողջ երիտասարդներ եղան. հետեւաբար իր սրտէ կը յանձնարարեմ մայրերուն որ ՖՈՍՖԱԹԻՆ ՖԱԼԻԷՌով մեծցնեն իրենց զաւակները։

Բարեկ Պօնաբարթ փողոց Թ. 17
ՍԱՐԿՈՒԹ ԺԱՆՆԻ

ՖՈՍՖԱԹԻՆ ՖԱԼԻԷՌը կը ծախուի Կ. Պոլսոյ եւ գաւառներու մեծ դեղարաններու ու դեղի վաճառանոցներուն մէջ։

61 16—26

Արտօնատէր ԶԱՐԵՀ ԽՈՒՍՈՒՖԵԱՆ

ՍԻԿԱՌԻ ՊԱՐԳԵՒԱՒՈՐ ԹՈՒՂԹԵՐ

ՄԻԱՅՆ ԱՅՍ ԹՈՒՂԹԸ ԾԽԵՑԷՔ
ԸՆՏԻՐ, ԱՌՈՂՋԱՊԱՀԱԿԱՆ ԵՒ ՊԱՐԳԵՒԱՒՈՐ

Թերթիս Գ. էջին մէջ կարդացէք այն հաղորդը, զոր պարգեւասէր սիկառի Թուղթի Ընկերութիւնը սարքած է այս օրերս։ 3—3

ԼԱ ՆԻՒ-ԵՈՐՔ

ԱՄԵՆԱՀԻՆ ԵՒ ԱՄԵՆԱԿԱՐԵՒՈՐ ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ԿԵԱՆՔԻ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐ. ԸՆԿ.Ը
Զուտ փոխադարձ, հիմնեալ 1845ին
Կը գործէ 82 կառավարութեանց հսկողութեան ներքեւ
1903 *Յունուար 1ին երաշխաւորեալ գոյքն է Ֆր.* 1,827,000,000

ԼԱ ՆԻՒ-ԵՈՐՔ 812,711 ապահովագրեալ ունի որք կը կազմեն Ընկերութիւնը, որոնց կը պատկանի բոլոր շահերն. 1903ին ապահովագրելոց վճարուած շահաբաժիններու գումարը Ֆր. 27,670,882։

ԼԱ ՆԻՒ-ԵՈՐՔԻ տիեզերական բոլիսը մինչեւ հիմա ուրիշ որ եւ է Ընկերութենէ մը յանձնուած բոլիսներէն աւելի անկաշկանդ եւ շահաւոր պայմանագրութիւնն է, յանձնուած օրէն սկսեալ անվիճելի է, ըլլայ զբաղման, ճամբորդութեան, մահուան տեսակներուն եւ պատճառին, անձնապաշտպանութեան եւ մինչեւ իսկ պատերազմի առթիւ։ Տիեզերական բոլիսը կ'երաշխաւորէ փոխառութիւններ երեք տարի ապահովագինը վճարելէ յետոյ առանց յատուկ ապահովագինն հաշուի առնելու, այս փոխառութեանց գումարները զատ զատ նշանակուած են բոլիսին մէջ. 30 օր պայմանաժամ իւրաքանչիւր վճարման համար առանց տոկոսի, վճարումները դադրեցնելէն մինչեւ 5 տարի վերստին նշանակելու առանձնաշնորհում, յետամնաց ապահովագիները 5 առ 100 տոկոսով հանդերձ վճարելով, մէկ տարեվճար ընելէ յետոյ իրաւունք կորսուած կայ։ Ապահովագրութեան երկարաձգում, բոլիսին մէջ նշանակուած ժամանակամիջոցի մը համար, այնպէս որ այդ ժամանակամիջոցին մէջ եթէ մահ պատահի, ապահովագրեալ գումարը կը հատուցուի ամբողջութեամբ, առանց հաշուի առնելու անվճար մնացած ապահովագիները։

ԼԱ ՆԻՒ-ԵՈՐՔ 4 առ 100 տոկոսաբեր պայման ալ ունի, որ աշխարհի մէջ ցարդ գտնուած պայմաններէն ամէնէն աւելի նպաստաւորն է։ Աւելի մանրամասնութեանց համար դիմել

Տնօրէնութիւն ի Թուրքիա
Ճ. ՌԻ. ՀՈՒԻԹՕԼ ԵՒ ԸՆԿ.
Պոլիս Հուիթօլ խան

Ընդհանուր-Քննիչ գործակալաց
Ա. ՉՈՒՀԱՃԵԱՆ
Վոյվոտա փողոց, Վիթալիս խան
1—50 *Ղալաթիա* 22

ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՄԱՐՈՔԵԱՆ ԵՒ ՀԱՅԿԱԿԱՆ
Ն. ԲԱՔԷ ԵՒ ԸՆԿ.

ՇԱԲԱԹՈՒԱՆ ՇՈԳԵՆԱՒԸ
Յուլիս 3ին Անատոլի, Սեւ ծովէն։
ՄԵԿՆՈՒՄՆԵՐ
Յուլիս 4ին Անատոլի, *ուղ. Մարսիլիա։*

Ա. *կարգ Բարիզի համար* 200 ֆր.
» » *Մարսիլիոյ* » 160 »
Բ. » *Բարիզ* » 150 »
» » *Մարսիլիոյ* » 120 »

Տեղեկութեանց համար դիմել Գործակալին՝ Թոփհանէ զարաֆին վրայ։
15 25—50 *Ք. ՈՒԸԳՈՒԼ*

ՔԻՒՆԱՐՏ CUNARD

ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ

Որք ամիսը երկու անգամ կը բանին Լիվրբուլի եւ Արեւելքի միջեւ

Անուանք	Թոնո	Անուանք	Թոնո
Քարոնիա	18900	Սիլվանիա	559
Քարմանիա	18900	[illegible]	4341
Լուքանիա	12950	Բրէշիա	3229
Քամփանիա	12950	Պավիա	2945
Ուլթոնիա	8845	Թիւրիա	2936
Ումբրիա	8128	Սիտոնիա	2935
Էթրուրիա	8120	Սամարիա	2558
Սէրվիա	7392	Ալէբբօ	2181
Աուրանիա	7269	[illegible]	1000

Դիմել առ ՃՈԼԻ Է. ՍԻԿԸՐ
5—50 Joly et Seagor
Մէյմանէթլի խան, թիւ 6, 7, 8, Ղալաթիա, Քարա Մուսթաֆա փողոց։ 14

ԱՆԱՏՕԼՈՒԻ ՕՍՄ. ԵՐԿԱԹՈՒՂԻ

Երթեւեկութիւն կառախումբերու 1905 Ապրիլ 22 (Ն. Տ.) շաբաթ օրէն սկսեալ

ՀԱՅՏԱՐ ՓԱՇԱ ԷՍԿԻ-ՇԷՀԻՐԻ ԳԻԾ

ԵՐԹ Կառախումբ Թ.44 խառն Առտու	ԵՐԹ Կառախումբ Թ.46 խառն Իրկն.	ԿԱՅԱՐԱՆ	ԴԱՐՁ Կառախումբ Թ.41 խառն Առտու	ԴԱՐՁ Կառախումբ Թ.43 խառն Իրկն.
Ժ. Վ.	Ժ. Վ.		Ժ. Վ.	Ժ. Վ.
11 15	7 58	մկն. Քարաքէօյ Կամուր ժմն.	3 52	12 15
11 35	8 18	ժմն. Հայտար Փաշա մկն.	3 32	11 55
12 —	8 30	մկն. ժմն.	3 22	11 21
1 5	9 28	ժմն. Բէնտիք մկն.	2 13	10 12
1 19	9 52	մկն. ժմն.	2 —	9 52
1 41	10 17	» Թուզլա »	1 40	9 30
2 3	10 42	» Կէյպէ »	1 18	9 9
2 27	11 4	» Տիլ Իսքէլէսի »	12 48	8 35
2 39	11 15	» Թավշանճըլ »	12 34	8 24
3 —	11 36	» Հէրէքէ »	12 23	8 12
3 21	11 56	» Եարըմճա »	11 56	7 43
3 35	12 9	» Թիւթիւն Չիֆթլիք »	11 44	7 30
3 47	12 23	» Տէրինճէ »	11 33	7 19
4 2	12 37	ժմն. Իզմիտ մկն.	11 15	7 3
4 21	— —	մկն. ժմն.	— —	6 38
5 1		» Քէօսէ-Քէօյ »		6 2
5 34		» Սափանճա »		5 32
6 1		» Համիտիէ »		5 14
6 48		» Կէյվէ »		4 18
7 14		» Ագ-Հիսար »		3 52
7 49		» Մէքէճէ »		3 23
8 19		» Լէֆքէ »		2 49
8 57		» Վէզիր-Խան »		2 11
9 0		ժմն. Պիլէճիկ մկն.		1 30
9 55		մկն. ժմն.		1 20
1 5		» Քարաքէօյ »		12 30
1 49		» Գօզէլիւք »		11 54
2 42		» Ին Էօնիւ »		11 17
1 9		» Չուքուր Հիսար »		10 44
1 44		ժմն. Էսկի Շէհիր մկն.		10 5
Իրկն.			Առտ.	

ԷՍԿԻ-ՇԷՀԻՐ ԳՕՆԵԱՅԻ ԳԻԾ

ԵՐԹ Կառ. Թ. 222 խառն Առտու	ԿԱՅԱՐԱՆ	ԴՐՁ Կառ. Թ. 221 խառն Իրկն.
Ժ. Վ.		Ժ. Վ.
10 25	մկն. Էսկի-Շէհիր ժմն.	1 25
11 7	» Կէօքճէ Քըզըք »	12 45
12 5	» Սապունճի Բունար »	12 3
12 59	» Ալայունտ »	11 7
1 41	» Չէքիւրլէր »	10 23
2 41	» Տէօյէր »	9 35
3 10	» Իհսանիյէ »	8 50
3 34	» Համամ »	8 23
3 44	» Կազլըկէօլ Համամ »	8 14
4 31	» Աֆիոն Գարա Հիսար »	7 43
5 11	» Գէօյիւք Չօբանլար »	6 50
6 6	» Չայ »	6 3
6 51	» Իսհագլու »	5 10
7 15	» [illegible] »	4 45
7 46	» Աք Շէհիր »	4 23
8 18	» [illegible] քէօյ »	3 43
9 —	» [illegible] քէօյ »	3 5
9 38	» Իլղըն »	2 33
10 25	» Քատըն-Խանը »	1 39
11 20	» [illegible]-Խան »	12 57
11 52	» Մէյրամ »	12 17
12 52	» Բունար-Պաշը »	11 12
1 30	ժմն. Գոնիա մկն.	10 30
Իրկն.		Առտ.

ԷՍԿԻ ՇԷՀԻՐ ԷՆԿԻՒՐԻԻ ԳԻԾ

ԵՐԹ Կառ. Թ. 122 խառն Առտու	ԿԱՅԱՐԱՆ	ԴՐՁ Կառ. Թ. 121 խառն Իրկն.
Ժ. Վ.		Ժ. Վ.
12 —	մկն. Էսկի Շէհիր ժմն.	10 —
12 44	» Աք Պունար »	9 18
1 24	» Ալփու Քէօյ »	8 46
2 4	» Պէյլիք Ահըր »	7 58
3 9	» Սարըքէօյ »	7 1
3 58	» Պիչէր »	6 4
4 35	» [illegible] »	5 27
5 9	» Պէյլիք Քէօփրիւ »	5 —
6 3	» Պօլաթլը »	4 16
7 21	» Մալը Քէօյ »	2 49
8 15	» Սինճան Քէօյ »	1 47
9 —	ժմն. Էնկիւրիւ մկն.	1 —
Իրկն.		Առտ.

ԱԼԱՅՈՒՆՏԷՆ ՔԻՕԹԱՀԻԱ

ԵՐԹ Կառախումբ Թ. 322 խառն Առտու	ԵՐԹ Կառախումբ Թ. 324 խառն Իրկն.	ԿԱՅԱՐԱՆ	ԴԱՐՁ Կառախումբ Թ. 321 խառն Առտու	ԴԱՐՁ Կառախումբ Թ. 323 խառն Իրկն.
Ժ. Վ.	Ժ. Վ.		Ժ. Վ.	Ժ. Վ.
1 5	11 15	մկն. Ալայունտ ժմն.	12 30	10 35
1 25	11 35	ժմն. Քիւթահիա մկն.	12 10	10 15

ՀԱՄԻՏԻԷ—ԱՏԱ-ՊԱԶԱՐ

ԵՐԹ Կառախումբ Թ. 426 խառն Առտու	ԵՐԹ Կառախումբ Թ. խառն Իրկն.	ԿԱՅԱՐԱՆ	ԴԱՐՁ Կառախումբ Թ. 425 խառն Իրկն.	ԴԱՐՁ Կառախումբ Թ. խառն Առտու
Ժ. Վ.	Ժ. Վ.		Ժ. Վ.	Ժ. Վ.
6 16		մկն. Ատա-Պազար ժմն.		
6 34		ժմն. Համիտիէ մկն.		